Naš tednik Kronika

kulturno-politično glasilo svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 20 — V Celovcu, dne 16. maja 1951 — Cena 70 grošev

Kopalne obleke
v največji izbiri
Grüner
Celovec - Klagenfurt, Burggasse

Perzijska olje

Sklep perzijskega parlamenta, da podržavi vse naprave in imetje „Anglo Iranian Oil Company" (Angleško-Iranske petrolejske družbe), je na Bližnjem vzhodu razdrl jez, katerega so razne pogodbe in dogovori napravili v zaščito evropskih gospodarskih interesov.

Podobne pojave smo v arabskem svetu že ponovno videli. Vendar je v prejšnjih časih zadostovalo, da je poslala Anglija nekaj vojnega brodovja in s tem zopet zagotovila pogodbam veljavo. Ti časi pa so minili.

Rusi, ki kažejo veliko zanimanje za perzijski petrolej, bi danes ne držali več križem rok. Predobro se še spominja svetovna javnost dogodkov po drugi svetovni vojni, ko je po težavnih pogajanjih v Varnostnem svetu Združenih narodov uspelo preprečiti, da se Rusi vsedejo v Aserbejdžanu, v severnem delu Perzije. Perzijski komunisti so pri teh zadnjih dogodkih stali popolnoma na strani perzijskih nacionalistov. Zato je za Anglijo in Zapad tem bolj nujno, da najdejo spretno pot pri reševanju teh perečih vprašanj, saj se je videlo tudi drugod, da so komunisti znali izrabiti nacionalna stremljenja v svoje namene in tako utrditi svoj položaj in svoj vpliv. Kakor danes izgleda, je ta največji zaklad Anglije na petroleju izgubljen, pa naj je na papirju še tako točno zapisano, da velja pogodba do leta 1993. Obstojajo pa še enake pogodbe z raznimi državami Bližnjega vzhoda in upravičeno se bojijo, da bo perzijski vzgled našel posnemalce po ostalem arabskem svetu.

Za Anglijo je ta udarec posebno hud, ker je dobivala iz Perzije pretežni del nafte, ki jo potrebuje ves imperij. Kakor znano pa manjkajo Angliji tudi potrebni dolarji, da bi kupovala petrolej drugod.

Sicer ima Anglija v rokah možnosti, da občutno pritisne na Perzijo. Na petrolejskih poljih in v rafinerijah je zaposlenih 135.000 delavcev. Če Anglija s svoje strani napravi Perziji težave s tem, da odtegne svoje brodovje, ki prevaža petrolej k odjemalcem ali pa odtegne vso zamotano mrežo razprodaje petroleja, utegne to za Perzijo postati usodno. Vendar bi pri takem postopanju po vsej verjetnosti pridobila le Rusija, ki bi v takem slučaju pač uspela, da zrevolucionira perzijsko prebivalstvo. Tla za to pa so v Perziji itak precej pripravljena, ker obstoja tam strašna korupcija in velika socialna beda.

V svetovni javnosti je vzbudilo veliko presenečenje, ker se zapadni svet ni bolj zavzel za težave Anglije. Delno to tolmačijo tako, da se konkurenčne družbe nekako na tihem veselé, ko so se znebile tekmeca in bodo zato same lahko po boljših cenah prodajale nafto. Na drugi strani pa posebno ameriška javnost Angležem privošči, da enkrat okusijo drugo stran podržavljanja, ko so vendar v lastni državi tako proslavljali „pravilnost" nacionaliziranja industrije.

Na splošno pa pričakujejo, da bodo po posredovanju Amerike spor uredili le tako, da petrolej, ki je za Zapad velike važnosti, ohranijo v občo korist Zapada. Anglija je pri tem seve tista, ki edina dejanski utrpi izgubo.

Če pa zapadne velesile le ne bi znale tega spora uravnati, obstoja možnost, da se v Perziji ruski vpliv močno utrdi in zasidra. Nedvomno so že zadnji dogodki dokazali, da je Rusija, — odkar je bila radi Aserbejdžana pred tremi leti poražena, — svoj vpliv močno okrepila in to predvsem med navadnim ljudstvom, kateremu se komunizem kaže kot prvoboritelj za nacionalne pravice proti tujemu imperializmu ter lastni pohlepni gospodi. V morebitnem spopadu med Vzhodom in Zapadom leži v tem dejstvu brez dvoma velika prednost za Rusijo. Po vsej verjetnosti pa bo to perzijsko vprašanje še dolgo časa zaposljevalo diplomate in gospodarstvenike, ker gre tukaj za prevažne odločitve.

Tekstilije, perilo, delavske obleke najbolj ooceni pri
JULIUS SANTER
Gelovec - Klagenfurt, Domgasse 19

Slovesna otvoritev razstave

V četrtek, dne 10. maja ob enajsti uri je bila slovesna otvoritev razstave del slovenskega slikarja g. Avgusta Čebula. Te slavnosti so se udeležili prevzvišeni g. knezoškof dr. Josip Köstner, g. deželni glavar Ferdinand Wedenig, jugoslovanski konzul v Celovcu g. Mitja Vošnjak, direktor celovškega muzeja dr. Moro, predsednik zgodovinskega društva g. dvorni svetnik dr. Gölles, zastopnik deželnega šolskega nadzornika g. Oraže in drugi predstavniki kulturnih organizacij in oblasti ter zastopniki vseh celovških listov. Družbo sv. Mohorja je zastopal njen tajnik dr. Hornböck, Narodni svet koroških Slovencev dr. Joško Tischler, SPZ pa g. T. Šlaper.

Številno občinstvo je pozdravil v imenu kulturnega odseka Narodnega sveta g. prof. dr. Val. Inzko v posebnem nagovoru, kjer je poudaril umetniško ustvarjenje slovenskih slikarjev Pernharta, Markoviča in sedaj župnika na Dravi g. Avgusta Čebula, ki je bil pri slovesni otvoritvi tudi osebno navzoč.

Nato so si gostje ogledali razstavo in se o posameznih delih in slikah prav laskavo izrazili.

Razstava ostane do 20. majnika odprta v Mohorjevi hiši v Celovcu. Ne zamudite prilike, da si tudi Vi ogledate slike svojega rojaka.

Podrobno poročilo o otvoritvi prinašamo na tretji strani.

Vsa levica za Körnerja

Levi blok (komunisti in levi socialisti) je pozval v posebnem proglasu svoje pristaše, da naj volijo Körnerja, da s tem doprinesejo k enotnosti delavcev. Sklep ni prišel nepričakovano. Zanimivo pa je, da je socialistično časopisje dan nato objavilo, „da s komunisti nima nič skupnega" in da pomeni komunistični sklep le manever, ki naj zopet enkrat natrosi delavcem pod parolo „enotnost delavcev" pesek v oči. To stališče socialistov je iz politične taktike potrebno, da se v očeh zapadno usmerjenega prebivalstva izognejo očitku, da bi imeli pakt s komunisti.

S tem seveda zavisi izvolitev ali Gleißnerja ali Körnerja popolnoma od zadržanja Breitnerjevih volivcev. Kot poučeni krogi trdijo se bodo ti glasovi delili, tako da je pričakovati, da bo odločalo čisto majhno število glasov, ki jih bo imel ta ali oni kandidat več.

Dne 27. maja - nove volitve

Zvezno ministrstvo za notranje zadeve je v skladu s poročilom Glavnega volilnega odbora za volitve avstrijskega državnega predsednika odločilo, da bodo ožje volitve, to je volitve med onima kandidatoma, ki sta dobila pri volitvah dne 6. maja največ glasov, **dne 27. maja 1951.**

Tudi za volitve dne 27. maja je po zakonu predpisana volilna dolžnost. Zato morajo takoj po volitvah pristojni župani sporočiti okrajnim glavarstvom seznam vseh onih volivcev, ki niso volili.

Sovjeti proti novim gospodarskim ukrepom

S posebnimi zakoni je v Avstriji dobil takozvani gospodarski direktorij posebna dalekosežna pooblastila. V njegov delokrog spada dandanes tako važna razdelitev redkih surovin. Njegova naloga naj bi po podanih izjavah bila, da na najbolj učinkovit način zagotovi pravilno izkoriščanje razpoložljivih sredstev, ki so važna predvsem pri obsežnih oborožitvenih načrtih.

Tako pričakujejo, da bo izginil polagoma iz obče potrošnje za civilno stran industrije baker, ki ga bodo nadomestili — kakor smo to bili vajeni med vojno — z aluminijem in podobnim.

Pretekli teden je te nove odredbe obravnaval Aliirani svet za Avstrijo. Ob tej priliki se je sovjetski zastopnik odločno postavil na stališče, da ti ukrepi služijo edino okrepitvi oborožene sile Zapada. Zato je predlagal, da Aliirani svet postave zavrne. Ker se ostali trije člani sveta s tem niso strinjali, je napovedal, da se bo v vzhodni coni ruski element ravnal po členu 2 d kontrolnega dogovora za Avstrijo. S tem seveda v vzhodni coni nove postave ne bodo mogle dobiti veljave. To bo vplivalo tem bolj učinkovito, ker leži pretežni del avstrijske industrije ravno v ruski coni.

Ameriško tajno orožje

Po nekaterih vesteh iz Združenih držav ima ameriška vojska nova zelo učinkovita orožja. — Pred kratkim so izvedli spet nekaj poskusov z atomskim orožjem. Novo atomsko orožje ima tako veliko učinkovitost, da je v primeri z novo atomsko bombo učinek bombe, ki je razrušila mesto Hirošimo v avgustu leta 1945, kakor učinek male raketne žabice.

Nadalje razpolaga ameriška vojska z iznajdbo, s katero je mogoče proizvajati radioaktivne žarke, ki ohromijo cela mesta in je tako mogoče brez boja taka mesta zavzeti. S pomočjo teh radioaktivnih žarkov je tudi mogoče sestreliti vsak tank v oddaljenosti 11 kilometrov.

Evropski svet

V Strassburgu se je končalo zasedanje Evropske posvetovalne skupščine. Prihodnje zasedanje bo spet jeseni. Na zadnji seji je Evropska posvetovalna skupščina sklenila ustanoviti Atlantski svet držav Atlantske zveze, katerega naloga bi bila posvetovanje o enotnosti zapadno-evropskega gospodarstva. Ena glavnih nalog Atlantskega gospodarskega sveta bi bila razdelitev surovin.

V Atlantskem gospodarskem svetu bi bilo zastopanih vseh 15 držav, ki so članice Atlantske zveze, razen tega pa bi bili v odboru še zastopniki Združenih držav, Kanade in držav britanske državne skupnosti.

KRATKE VESTI

V **jugoslovanskih bolnicah** so v zadnjih 5 letih povečali število bolniških postelj od 30.000 na 51.000.

V **Dubrovniku** se je vršila razstava starih jedilnih listov. Med drugimi so razstavili jedilne liste raznih cesarjev in kraljev, marokanskih sultanov, perzijskih in indijskih vladarjev.

Hudournik je zadnji teden v Maloščah poplavil cesto v dolžini 500 metrov in je bila cesta nekaj časa za ves promet zaprta.

Neprestano deževje je na **Nižjem Avstrijskem** povzročilo hude poplave in napravilo ogromno škode. Električne naprave je odnesla voda in cele vasi so ostale brez luči in celo brez pitne vode. Podobne vesti so prinašali listi s Štajerske.

V **Vzhodni Nemčiji** so v ministrstvu za varnost osnovali poseben oddelek za nadziranje cerkva, verskih prireditev in zvez duhovščine z Zapadno Nemčijo.

Svet so v zadnjem času razburila poročila iz **Izraela**, ker je prišlo tam do novih spopadov med Židi in Arabci. Predsednik izraelske vlade se je mudil tudi v USA in imel tam razgovore s predsednikom Trumanom. Varnostni svet Združenih narodov je zahteval takojšnjo ustavitev vseh bojev v Palestini.

V **Avstriji** zahtevajo državni nastavljenci povišanje plač, ker so cene zopet narasle. Vlada pa je objavila, da ne bo mogla v polni meri zahtevam ustreči, ker primanjkuje potrebnih finančnih sredstev.

Predsednik **Truman** je predložil ameriškemu kongresu predlog proračuna za računsko leto 1951/52, ki se prične s 1. julijem 1951. Proračun predvideva za obrambo 60 milijard dolarjev, to je približno 1800 milijard šilingov.

V **Indiji** vlada taka lakota, da se ljudje hranijo z listjem in koreninami. Ministrski predsednik Nehru je pozval ves indijski narod, da se tedensko odpove enemu kosilu in na ta način odpomore lakoti. Indija bo ostala samostojna le, če se ji posreči, da na svoji zemlji pridela zadostno množino žita. Nekaj pomoči je dobila Indija iz USA in Kitajske.

Italijanske vojaške enote so imele vojaške vaje na severo-vzhodni meji Italije. Ob tej priliki je obiskal italijanske čete tudi poveljnik atlantskih armad, general Eisenhower.

V **svetem letu 1950** je sv. oče Pij XII. imel 6.000 privatnih avdienc.

V prvem četrtletju 1951 je **avstrijska industrija** producirala 1,263.238 parov čevljev.

Produkcijo cementa so zvišali od leta 1949 na 1950 od 1.1 milijona ton na 1.4 milijona ton letno.

Na **Pariški razstavi** vlada letos v avstrijskem paviljonu veliko zanimanje za izdelke boroveljske puškarske obrti.

„Odločna beseda proti vsem razdiralcem!"

G. Reichmann Jaka nam je poslal k našemu članku pod gornjim naslovom sledeči popravek, ki ga po predpisih tiskovnega zakona prinašamo:

„V številki 17 „N. T. Kr." z dne 25. aprila 1951 navajate: ... da je zveza sestram nekako ‚po svoji mili volji' odstopila delež na odškodnini, ki bi jim v resnici niti ne pripadal, ‚ker so bile izseljene iz verskih in ne iz narodnih ozirov.' To ni res. Res je, da sem dejal: ‚da so tudi šolske sestre dobile odškodnino.'"

Politični teden

Borba na Koreji je še vedno v znaku „neodločeno". Zadnja kitajska ofenziva je zastala. Priti more seveda do nove vsak trenutek, ker je znano, da so Kitajci v zadnjih dneh svoje divizije pregrupirali. Da bi zakrili svoje premike pred zavezniškim letalstvom, so z dimom, pa tudi umetno meglo, prekrili velike površine. Res je, da v Severni Koreji danes ni več niti enega letališča, ki bi ne bilo spremenjeno v kup bombnih lijakov in tudi ceste so v takem stanju, da so hitri in načrtni premiki po njih onemogočeni, vendar je kljub ogromnim izgubam številčna premoč kitajskih komunističnih armad tolikšna, da stoje UNO sile slejkoprej pred isto težko nalogo kot doslej.

Bolj važna in odločujoča pa je politična borba. Koreja je samo zunanji pojav te borbe in splošno je prepričanje, da se korejska vojna ne bo končala na Koreji.

Truman, Marshall in Acheson: borbo za odstranitev komunističnega imperializma bomo vodili povsod

Tedni so že minili od odpoklica Mac Arthurja in čeprav so se besedne borbe med njegovimi prijatelji in nasprotniki polegle, so skoraj vsi vodilni ameriški politiki in poveljniki zavzeli svoja stališča do perečih vprašanj Daljnjega vzhoda in Evrope.

Na splošno se vsa svetovna javnost čudi, s kakšno odkritosrčnostjo se je govorilo o življenjsko važnih političnih in vojaških problemih. Seveda je ostalo še marsikaj skritega za težko obloženimi vrati senatnih odborov. Toda po zadnjih govorih gornjih treh vodilnih mož Amerike, je mogoče ugotoviti, da so si v bistvu edini. Truman je mnenja, da je sedanja politična smer na Koreji edino pravilna, da se prepreči tretja svetovna vojna. Marshall je povedal, da je bil svoječasno generalni štab soglasno odobril MacArthurjeve načrte glede bombardiranja mandžurskih in kitajskih oporišč ter sprejem Čang-Kaj-Šeka kot vojaškega zveznika. Toda — to je bilo odobreno samo za slučaj, če bi UNO silam grozil popoln poraz in umik s Koreje. Zato je med obema mnenjima — MacArthurjevim in vladnim edino pravilna Trumanova pot: trdna roka na Koreji in izogibati se prezgodnjih ukrepov, ki bi mogli vojno nevarnost razširiti.

Stališče Velike Britanije se je močno približalo ameriškemu. Tudi ni bilo mogoče drugače. Politike koketiranja z Mao-Tse-Tungom Angleži niso mogli več nadaljevati, odkar so Kitajci vdrli v Severno Korejo. UNO jih je obsodila kot napadalce in v UNO oddelkih se bore tudi angleški polki. Povrh je prav zadnje tedne dvignilo tako v Angliji kot Ameriki veliko prahu dejstvo, da so Angleži prav do sedaj dobavljali komunistični Kitajski v velikem obsegu gumi, ki je ena najvažnejših surovin in katerega tudi Ameriki primanjkuje. Dobavljali so tudi druge izdelke, katere je mogoče uporabiti v vojni industriji. Dobave so se vršile skozi angleško kronsko kolonijo Hongkong, ki leži na Mao-Tse-Tungovem ozemlju. Sedaj so Angleži prekinili te dobave, istočasno pa se v UNO pripravlja gospodarska blokada Kitajske.

Sovjeti predlagali sklicanje konference zunanjih ministrov za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko

Ta predlog je prišel dokaj nepričakovano. Po njem naj bi se sestali zunanji ministri Sovjetske zveze, komunistične Kitajske, Velike Britanije in Amerike. Slednja pa ga je odklonila, ker je 15 držav bilo v vojni z Japonsko in ne samo gornje štiri. Sovjetska zveza je bila v vojni z Japonsko le zadnjih osem dni, potem, ko je eksplodirala atomska bomba in je bila Japonska že na tleh.

Ameriški glasovi pravijo nadalje, da se Amerika na Daljnjem vzhodu ne bo ozirala na sovjetski „veto", kakor se mora v Evropi. To pomeni, da bi v slučaju, da ne bi mogli priti do sporazuma s Sovjeti, reševala vprašanje japonske pogodbe, Formoze itd. tudi brez njih.

To so seveda dalekosežne izjave, toda najbrž zgolj ugotavljanje pozicij na Daljnjem vzhodu, junijska ali julijska konferenca pa bo sličila onim v Evropi.

V Parizu je že kazalo na majhen uspeh. Dolge tedne so se zaman razgovarjali, o čem in v kakšnem vrstnem redu naj začnejo. Potem so zastopniki treh zapadnih velesil predali sovjetskemu zastopniku Gromiku dva predloga v ultimativni obliki. Ta je drugega sprejel, toda spet pod dvema pogojema: na prvem mestu naj bo vprašanje razorožitve Nemčije, v spored pa mora biti sprejeto tudi razpravljanje o Atlantskem paktu. Na prvo so zapadnjaki pristali, na drugo niso in tako je vse ostalo pri starem.

V Strassburgu je zasedal „Evropski svet"

Iz tega nameravajo napraviti nekak skupen parlament zapadno-evropskih držav, zaenkrat pa ima le še posvetovalno pravico. Tokrat so razpravljali o Schumanovem načrtu, ki je bil nedavno v Parizu podpisan. Delegati nemške socialistične stranke so načrt silovito napadli. Pri končnem glasovanju pa so njegovi zagovorniki zmagali z 80 proti njih 7 glasovom in sprejeli resolucijo, ki pozdravlja načrt in predlaga njegovo čimprejšnjo realizacijo.

Evropa se s težavo, toda počasi vendarle organizira. Schumanov načrt se je rodil komaj pred enim letom in zdaj je po premaganju raznih nacionalnih in ideoloških zaprek na poti ustvaritve. Isto velja za Atlantski pakt. Tega hoče Amerika postaviti na noge, da bo zmožen se uspešno braniti, kajti Truman je dejal, da bi zmaga UNO na Koreji še ne pomenila ustavitve komunistične napadalnosti.

Truman — poljskemu narodu

Predsednik Truman je naslovil poljskemu narodu za 160. obletnico poljske ustave, katero praznujejo Poljaki 3. maja, posebno poslanico, ki jo je objavilo ameriško zunanje ministrstvo. Poslanica se glasi:

„Veseli me, da lahko počastim 160. obletnico poljske ustave, sprejete 3. maja 1791. Več kot poldrugo stoletje so Poljaki v suženjstvu in svobodi praznovali 3. maj kot simbol svojega neupogljivega boja za človečanske pravice in svojega neukrotljivega odpora proti tujemu zatiranju. Ustava z dne 3. maja pa ima za Amerikance še poseben pomen, ker jo je junaško branil proti tujim napadalcem Tadeusz Kosciusko, ki je hkrati tudi junak naših lastnih bojev za neodvisnost. Mislim, da je primerno, če ob tem tradicionalnem poljskem prazniku spomnim na začetne besede poljske narodne himne:

„Še ni umrla Poljska,
dokler mi živimo."

Tak duh ne more nikdar umreti," — zaključuje predsednik Truman.

Prepoved izvoza na Kitajsko

Odbor za skupne ukrepe ZN je soglasno sklenil, da je treba začeti z gospodarskimi ukrepi proti rdeči Kitajski. Namestnik stalnega ameriškega predstavnika pri Združenih narodih, Ernest A. Gross, je v svojem govoru poudaril potrebo, da Glavna skupščina ZN priporoča članicam OZN, naj prepovedo izvoz katerega koli orožja, streliva, materiala za proizvodnjo atomske energije, petroleja, strojev in vsakovrstnega gradiva, kar bi moglo posredno ali neposredno služiti vojnim namenom, tako, „da ne bo mogla niti ena krogla, ki so jo izdelali v svobodnem svetu, zadeti borca Združenih narodov." Gross je mnenja, da bi se posledice take izvozne prepovedi takoj občutile na korejskem bojišču. Nadalje bi taka sankcija na splošno povečala varnost ZN in ojačala enotnost OZN, kar bi pripomoglo prepričati kitajske komuniste, da je bolje, če se pogajajo za mir. Gross je pojasnil, kako so Združene države kot prve prepovedale izvoz katerega koli blaga v komunistično Kitajsko.

Kje boste preživeli počitnice?

Sedaj, ko so madžarske oblasti izpustile ameriškega državljana Roberta Vogelerja, je ameriško zunanje ministrstvo odpravilo prepoved, po kateri doslej ameriški državljani niso smeli potovati na Madžarsko. V zvezi s tem je „New York Times" objavil ironični članek z naslovom: „Kje boste preživeli počitnice?" — List pravi med drugim:

„Ker je sedaj zunanje ministrstvo odpravilo prepoved za potovanje na Madžarsko, pričakujemo, da bo madžarska vlada povabila Amerikance na obisk na Madžarsko med počitnicami z naslednjimi propagandnimi gesli:

„Preživite svoje počitnice v prelepi Madžarski... Obiščite naša sodišča in naše ječe... Nikdar ne zamudite krasne prilike nočnih aretacij in tajnih obsodb. Krasni pogled na podzemeljske mučilnice... Potujte udobno v naših razkošnih policijskih vagonih... Hrana in stanovanje na državne stroške... Vse vrste šport, tudi bivanje v zaporih-samicah in prisilno delo... Vsak čas lahko podpišete priznanja za dejanja, ki jih niste napravili... Najmodernejše ječe v srednji Evropi... Povsod so prisluškovalne naprave... Med potovanjem boste na vsak korak razširili in obogatili svoje izkušnje. — Obiščite Madžarsko to poletje in ostali boste tamkaj zelo dolgo."

Živilski trg v Sloveniji

V Jugoslaviji so na novo uredili promet z mlekom in mesom. Nova uredba odpravlja dosedanjo obvezno oddajo mleka in mesa ter uvaja z veljavnostjo z dnem 10. maja prosto prodajo teh živil.

V obrazložitvi je rečeno, da v naprej nihče ne more več kmeta siliti, da proda toliko in toliko mleka po tej in tej ceni. Nova nakupna cena mleka se giblje od 18 do 25 dinarjev za liter, za potrošnike v Ljubljani pa je v mlekarnah določena cena 25 dinarjev za liter. Sicer računajo merodajne oblasti, da bo vsled nove uredbe narastel dovoz mleka v Ljubljano in ostala večja potrošna središča, vendar pa je to v veliki meri odvisno od načina, kako bodo oblasti znale urediti nakup mleka pri kmetu tudi v njegovo vsaj delno zadovoljstvo.

V Beogradu, kjer je prosta prodaja mleka bila uvedena že 1. marca, je stal takrat 1 l mleka okrog 90 dinarjev, danes pa je cena okrog 35 dinarjev.

Zanimivo je vedeti, da je dobila Ljubljana kot izredno pomoč iz Amerike (CARE) 55.000 mleka v prahu (to je 550.000 litrov mleka). Računajo, da bo meseca maja in junija ta pomoč še večja.

Ker pa kljub temu verjetno še ne bo dosti mleka v Ljubljani, bodo mlekarne prodajale mleko prve tri ure potrošnikom na nakaznice in šele potem — če bo še kaj mleka — tudi ostalim potrošnikom.

Tudi za meso je z 10. majem določena prosta prodaja. Kljub temu pa je določeno, da morajo kmetje oddati živino do 1. julija še v višini 40% njihove celotne letošnje letne obveznosti. Cena mesu je določena za enkrat na 140 dinarjev za 1 kg.

Zelo verjetno pa tudi ta uredba sama še ne bo odpravila pomanjkanja mesa, dokler ne bodo odpravljene nekatere bistvene napake, ki povzročajo pomanjkanje mesa.

NEMIRI V ALBANIJI

Po poročilih angleških listov iz Trsta se je v zadnjem času zelo razširilo uporniško gibanje v Albaniji. V nekaterih severnih delih Albanije se je posrečilo upornikom proti komunistični vladi generala Enver Hodža vsaj začasno zasesti nekatere večje vasi. Močni so uporniki tudi v okolišu mesta Elbasan in ob pristaniškem mestu Leš.

POSVETOVANJE AMERIŠKIH POSLANIKOV

V Londonu se je pričelo posvetovanje veleposlanikov Združenih držav iz vseh držav, ki so članice Atlantske zveze. Posvetovanja se udeležujejo tudi uradniki zunanjega ministrstva v Washingtonu.

GRČIJA IN TURČIJA V ATLANTSKI ZVEZI

Veleposlanik Združenih držav o Londonu je obvestil britansko zunanje ministrstvo, da bodo Združene države podpirale prijavo Turčije in Grčije za pristop k Atlantski zvezi.

NESREČE, POŽARI, POTRESI...

Strašen vihar tornado je divjal nad vzhodno-bengalsko pokrajino (Južna Azija) Faridpur. Mnogo vasi je popolnoma porušenih, nad 200 ljudi je izgubilo življenje.

Po potresu v srednjeameriški državi San Salvador, ko je bilo porušeno mesto Jacuapa, so mogli izkopati doslej izpod ruševin 400 trupel, okrog 1000 ljudi pa je še pokopanih pod ruševinami.

Na Grönlandiji se širi bolezen ošpic (Masern), v argentinski pokrajini Santa Fe pa otroška ohromelost.

V bližini Münchna je zapeljal z mosta v kanal avtobus in je pri tem utonilo 5 potnikov, osem pa jih je bilo težje ranjenih.

PLIBERK—DRAVOGRAD—LABUD

Glavno ravnateljstvo avstrijskih zveznih železnic se pogaja z zastopniki jugoslovanskih državnih železnic za zopetno vzpostavitev železniškega prometa na progi Pliberk—Dravograd—Labud. Najpreje naj bi bil vzpostavljen tovorni, nato pa tudi osebni promet.

Ponovna vzpostavitev te železniške zveze bi bila velikega pomena za prebivalce Podjune in Labudske doline. Tovorni promet iz Labudske doline (premog, les, industrijski izdelki), ki je šel doslej preko Zeltwega, bi po mnogo krajši progi bil nato usmerjen preko Dravograda in Pliberka.

EVROPA IN SREDNJI VZHOD

Te dni se je vrnil z letalom iz Londona v New York glavni tajnik ZN, Trygve Lie. Bil je na štiritedenskem potovanju po Evropi in srednjem Vzhodu in uradno obiskal sedem držav, članic ZN — Jugoslavijo, Grčijo, Egipt, Sirijo, Libanon, Turčijo in Izrael.

Ob svojem prihodu je Trygve Lie izjavil, da je povsodi „naletel na resnično veliko zanimanje za ZN, na trdo prepričanje, da so ZN na pravi poti in na vročo željo, da bi ZN uspelo preprečiti tretjo svetovno vojno in postaviti temelje resničnega miru po celem svetu."

Poudaril je, da je povsodi naletel na prijateljski sprejem.

KUPNA MOČ AMERIŠKEGA DELAVCA

Povprečni ameriški tovarniški delavec lahko danes kupi s svojim zaslužkom več kot pred začetkom korejske vojne. Poizvedbe ameriške trgovske zbornice so namreč ugotovile, da so se prodajne cene na drobno sicer dvignile za 8%, da pa se je tedenski zaslužek tovarniških delavcev dvignil za več kot za 8%.

RAZSODIŠČA ZA DELOVNE SPORE V TISKARNAH

Med ameriško zvezo tiskarnarjev — v kateri je včlanjenih 19.000 lastnikov tiskarn — in ameriško zvezo dela ter zveze nameščencev tiskarske industrije so sklenili sporazum, ki bo veljal 5 let in po katerem bo o vseh sporih iz delovnega razmerja raszojalo posebno razsodišče.

Prostovoljni pristanek na reševanje delavskih sporov, ki so se sicer često končali s stavko in izprtjem, po razsodišču, je odstranil največjo oviro v odnošajih med delodajalci in delojemalci.

VABILO

V nedeljo 20. maja bo slovenski izlet na Ullrichsberg k gostilni Kollerwirt. Vsi Slovenci prisrčno vabljeni, muzika Navakova. — Začetek popoldne ob dveh.

Na razstavi v Mohorjevi hiši v Celovcu

Predsednik kulturnega odseka Narodnega sveta g. prof. dr. Val. Inzko je uvodno pozdravil vse predstavnike oblasti in organizacij ter nadaljeval:

„Kulturno ustvarjanje kakega naroda se kaže v slovstvu, v glasbi in likovni umetnosti. Tudi naš narod je, čeprav le majhen, neverjetno veliko ustvaril na teh področjih.

Prvakom našega slovstva Prešernu, Cankarju, Župančiču, Finžgarju se pridružujejo naši glasbeniki Hubad, Mašek, Ipavec, Premrl in drugi. Slikarsvo je bilo zlasti v 19. stoletju dobro razvito v slovenskih deželah. Langus, brata Šubic, Mencinger, Jelovšek so sloveli tudi v tujini. Novodobni umetniki Kralj, Kregar, Jakopič in vrsta drugih so tradicijo nadaljevali. Tudi pri nas na Koroškem imamo zastopnike te lepe umetnosti. Marko Pernhart, rojak iz Podjune, je bil odličen krajinski slikar in pred kratkim smo videli njegova dela razstavljena v Celovcu. Dela akademskega slikarja Markoviča Petra nas še sedaj pozdravljajo v cerkvah, s križev ob potih, s hiš. Zapustil nam je celo vrsto portretov, zlasti pa Marijinih podob.

S posebnim talentom je Bog obdaril tudi današnjega razstavljalca g. Avgusta Čebula, župnika v Šmiklavžu na Dravi. Samo na gimnaziji se je učil risanja in to svoje znanje je uporabljal tudi pri pouku krščanskega nauka v šoli. Otroci, mali tirani, pa so od njega zahtevali vedno več. Tako se je v gospodu budilo veselje do slikanja in do izpopolnjevanja v tej stroki. Sadove njegovega truda pa vidimo danes na razstavi. Slike so izraz skrbnega opazovanja narave in podrobnega dela.

Slikanje je talent, ki ga je Stvarnik dal, da častimo njega in tudi druge razveseljujemo. Zato je prav, da g. Čebul tega svojega talenta ni zakopal.

V nemškem nagovoru je g. prof. Inzko posebno naglasil vsestransko žilavost slovenskega naroda na vseh poljih, tako da smemo danes prištevati slovenski narod k najaktivnejšim kulturnim narodom zapada. Poslopje, v katerem ravnokar stojimo, Dom družbe sv. Mohorja, je sam na sebi že tak ogromen steber slovenskega kulurnega dela tekom enega stoletja in stopa sedaj v drugo stoletje kulturnega udejstvovanja. Življenjsko silo koroških Slovencev ne predstavlja samo živo delo Družbe sv. Mohorja, ne samo naša pesem na vasi, ne samo naše odersko udejstvovanje, marveč se odraža tudi v današnji razstavi slikarskih del g. Čebula.

Mlad je še mojster barve, katerega hočemo počastiti z današnjo razstavo in ga istočasno predstaviti javnosti. S temi besedami je g. prof. Inzko v imenu kulturnega odseka Narodnega sveta otvoril razstavo in se vsem gostom zahvalil za obisk.

„Volkszeitung" od 11. maja prinaša poročilo o otvoritvi razstave, oceno posameznih slik in naglaša, da je predvsem slika, ki kaže bore v snegu, izredna umetnost.

„Neue Zeit" 11. maja poroča o otvoritveni slavnosti in napoveduje strokovno oceno razstave.

„Kleine Zeitung" poroča o razstavi in posebno o otvoritvi.

„Slovenski vestnik" poroča o razstavi in poudarja, da se je slikar Čebul razvil kot samouk, da pa bo gotovo še izkoristil in izpopolnil svoje znanje in konča s pripombo, da smo koroški Slovenci lahko ponosni na svojega umetnika.

† Dr. Jožef Picej

Iz Slovenjgradca smo prejeli sledeče poročilo:

Dne 27. IV. 1951 je zadela srčna kap dr. med. univ. zobozdravnika Jožefa Piceja. Velika žalost je objela celo družino in tudi celo mesto ter bližnjo in daljšo okolico. Saj je pogreb dne 30. aprila ob 4. uri popoldne pokazal, kako priljubljen je bil dr. Jože Picej v Slovenjgradcu, ki mu je postal druga domovina.

Dolg sprevod, ki se je pomikal skozi mesto, je pokazal, kaj je mesto izgubilo z dr. Jožefom Picejem. Več let je poleg svojega zobozdravništva opravljal tudi posle župana mesta Slovenjgradec. Zato se nismo čudili, če je bilo toliko ljudi pri pogrebu, hoteli so izkazati svojemu nekdanjemu občinskemu očetu zadnjo čast, vzeti od njega slovo in mu izreči zahvalo za vso njegovo postrežljivost.

V ganljivih besedah so se poslovili od svojega farana, svojega prijatelja preč. g. mestni župnik, duhovni svetnik Jakob Soklič. Stavili so ga vsem v vzgled kot katoliškega moža, nad vse dobrega družinskega očeta. Sicer je rajni hitre smrti umrl, a zato pa ni bil nepripravljen, saj smo ga videli pred par dnevi klečati pri mizi Gospodovi. Zahvalili so se mu za vse dobro, posebno za vse darove in žrtve za domačo župno cerkev.

Enako težko pa je vzel od svojega prijatelja in kolega slovo primarij slovenjgraške bolnice g. dr. Simoniti. Poslovil se je pri odprtem grobu od rajnega kolega v imenu kolegov zdravnikov. Težko mu je bilo govoriti in vsi smo čutili, da niso položili v grob samo kolega in prijatelja, bilo je kot bi polagal v grob svojega lastnega otroka. Blagopokojni je bil dober kolega, izvrsten in iskren prijatelj. Kot župan pa si je postavil trajni spomenik s kopališčem, ker je vedel, da se more ohraniti rod samo, če bo zdrav in čil. In za to delo mu bo mlajši rod pa tudi mesto hvaležno!

Izseljeniška zveza je položila na grob venec in zavezni zastopnik je vzel od rajnega sotrpina slovo in se mu zahvalil za njegovo tovariško pomoč v pregnanstvu v Srbiji za časa okupatorja.

V imenu nekdanjih tovarišev — Marijaniščnikov — dijakov se je poslovil od rajnega dr. Urbanc iz Ljubljane. Pokazal nam je pokojnega kot velikega rodoljuba, ki je ljubil svojo Koroško, ljubil svoj slovenski narod, prijel puško, da bi osvobodil svojo domovino; da bi bil blizu Koroške, si je izvolil pač Slovenjgradec kot svoj novi dom. Vzel je Korošico za ženo. Bil pa je tudi skoz in skoz katoliški mož, kakršnih bi potrebovali pri inteligentih več. Tako je poudaril govornik dr. Urbanc.

Cerkveni zbor mesta Slovenjgradca je zapel zadnje žalostinke svojemu faranu v slovo pri bolnici in ob odprtem grobu: „Vigred se povrne" ter „Nad zvezdami".

Kako je bil rajni priljubljen, kaže tudi dejstvo, da se je pogreba udeležilo 11 duhovnikov ter obilo zdravnikov kolegov iz bližnje in daljne okolice.

Rajni naj počiva v miru! Družini Picej in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

Izpod zelene Pečnice

„KAKO SMO ŠENT JURJA JAGAL"

Vsakemu je znano ljubko Baško jezero. Tam je domovina prelepe pesmi „N'mav čriez izaro". Venec krasnih gora se zrcali v modrini jezera. Mogočna in slikovita Jepa s svojo izrazito obliko vulkana, z desne in leve obdana od visokih Karavanskih grebenov — kraljuje na jugu. Na skrajnem vzhodu stoji čuvar Obir. Na zapadu se dvigata nad vse druge Ojsternik in Dobrač. Proti severu nam zapirajo razgled zeleni hribi in gozdnati Tabor.

Vmes pa poživljajo sliko čedne vasice kot so: Drobote, Brdo, Pečnica, Zgornje in Spodnje Borovlje, Ledince, Spodnje in Zgornje Dobje, Loče in Bače. Mirno in tiho se živi v teh krajih. Samo ob gotovih praznikih zaživè vasi: mladina se zbira, zažiga kresove, poje in raja, včasih pokajo tudi movžarji. Tako poteka življenje v mirni predsezonski dobi.

Značilen narodni praznik je jurjevanje ali po domače „Šent Jurija jaganje". Vadijo se v trobentanju, ako hočejo spraviti kak glas iz navadnega kravjega ali kozjega roga — včasih si moraš ušesa zamašiti. Nabirajo drva, in napravijo veliko grmado. Poskrbijo si tudi kravje ali konjske zvonce. Ponekod še izkopajo jamo (grob) za Šentjurja (sv. Jurija).

Dva dni pred praznikom sv. Jurija se zberejo pred sončnim zahodom na bližnjem hribu za vasjo. V mraku zakurijo ogenj. „Šentjur" se vleže v jamo. Obložijo ga z zelenimi vejami. Fantje poklekneejo na tla in skupno pomolijo tri očenaše in zdravemarije, tudi pokopani „Šentjur" moli z njimi.

Nato zletijo fantje po hribu proti vasi; Šentjur vstane in zatrobi. Eden od fantov mu z rogom odgovori in s tem pove smer bega. Ko so se zopet zadružili, gredo od hiše do hiše. Trije trobijo z rogovi, drugi pa zvonijo z zvonci. Posebno zanesljiv je določen za nosača „cence", kamor bo deval jajca in mast — zas'ko. Mimogrede pred vsako hišo zatrobijo, nato pozvončkljajo in obstojè pred zaprtimi durmi. „Šentjur" napravi s svojim rogom 3 križe na duri in pove glasno Šent Jurijevo pesem:

Svet' Šent Juri,
potrka na duri,
pride prazen,
dajte kazen;

ena hvačenca r'mena,
druga zelena;
punč'h braz podpvat,
vsak den drek obšvat;
čikl braz kragniča,
vsako jutro ana bovha notr' čiča.

Gvava kak'r ana skava,
ušet kak'r ane mavet,
očí kak'r ane peči,
nus, kak'r ana kvust,
uste, kak'r ane vrate
k' so jedle ta dobre prate,
ročé kak'r ane grablje,
k' so po cielem svietu okul' kradle.

Nojé, kak'r ane visle, k' so ves svit obhodile.

Buh obvar' vaša gospodarja,
Buh obvar' vašo gospodinjo,
Buh obvar' vašo Micijo, vašo Fanijo...
Buh obvar' vaša Hajnžka, vaša Tončija.
Buh obvar' vaše krave, vaše vole,
vaše konje, vaše svinje,
vaše talete, vaše ovcé in pa

(Nadaljevanje na 8. strani)

Spisal: J. ŠIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN 15. NADALJEVANJE

Holoubek je moral znova in znova pripovedovati. Toda občudovanje in hvala ga nista veselila. Njegova teorija o zlu, o boju proti zlu in njega zatiranju se mu je sramotno izjalovila. Stvar se je končala tako, kakor na noben način ni hotel. V smolo je spravil Francka, on bo nosil posledice, nanj pade krivda, njega zadene tudi kazen. Kaj si naj začne? Kje dobi sedaj — ob koncu januarja — takoj novo in tako dobro mesto, kakor ga ima v župnišču?

„Da, Jože, tega vam ne pozabim," je nekaterikrat hvaležno ponovil gospod župnik, toda zamišljeni Holoubek je vselej preslišal.

Šele proti jutru, ko je kočijaž imel svojo skrinjico naloženo na samokolnici na dvorišču in je s kapo v roki in s solznimi očmi prišel ponižno v kuhinjo, svest si svoje krivde, da se za vse zahvali gospodu župniku in se od vseh poslovi, je Holoubek postal nenadoma rdeč ko divji mak, zaprl je oči, se odkašljal in z muko spregovoril:

„Gospod župnik, nekaj bi vas prosil."

„Govorite, Jožko, danes vam izpolnim vsako željo."

„Ne odslovite Francka!"

Gospod župnik je onemel. V zadušljivi tišini je premeril s koraki kuhinjo, odvil pri luči stenj, brcnil mačko, ki se mu je pletla med nogami, se ozrl na staro kuhinjsko uro, si pogladil lase na sencih in se naglo ustavil pred Holoubkom:

„Zlo je treba preganjati, kaznovati, kaj ne?" je resno vprašal.

„Francek ni kriv."

„Kdo pa? Morda Betka v Bučinah? Kaj?"

„Morda. Potem pa jaz, največ jaz."

„Vi?"

„Prosim da. Dogovorila sva se s Franckom, da bom bedel, se učil in pazil, dokler se ne vrne. Dovolil sem mu in on se je pri meni oglasil."

Župnik se je zasukal na peti. Zopet je premeril kuhinjo in se ustavil ob vratih tesno pred hlapcem.

„Se konjem ni zgodilo nič?"

„Prav nič, gospod župnik. Vse sem jih pretipal. Počesal sem jih, nasul jim že ovsa, da veselo hrustajo. Le še sena jim je treba vreči in jih napojiti."

„Tak poljubi tu častitemu gospodu roko, pojdi po seno in napoji konje — glej, da boš hitro dokončal. Kasneje boš šel na Grbe po deputatna drva. Midva pa sedaj greva gor.

Ko je stopal nato s kaplanom po stopnicah navzgor, se je ustavil pred durmi kaplanije in zažugal s prstom:

„Joža, Joža, kune znate izslediti, toda iz pasti vam pa tako rekoč uidejo. Zapomnite si: škodljivcem se ne sme prizanašati."

Kaplan ni odgovoril. Iz cerkvenega stolpa se je oglasil zvon. Kořil je zvonil jutrnico. Holoubek je v kaplaniji na klečalniku sklenil roke ter srečen in miren molil „Angel Gospodov".

VII. Izpit

Goré so se zopet odele v pomladansko krasoto. Majsko sonce je lilo v širno pokrajino toplo zlato svetlobo, gozdovi so zadišali po vresju, po vseh mejah, zakotjih in lokah so se belile marjetice, cvetele kalužnice, modre spominčice in ivanjščice, vse, kar živi in se giblje, leze, hodi ali leta, je po dolgi zimi, po zdravem trdnem spancu pijano od radosti, vse se po osvežujočem počitku bujno prebuja, se veseli življenja, kriči in vriska. Pred plugom rezgetajo konji, orači za njimi pokajo z biči in pojejo, dekleta plevejo iz ozimine plevel in prepevajo, nad glavami veselo prhutajo gostoleči škrjančki, na stari lipi pri cerkvi sedi kos in je že ves hripav od samega petja, čebele brenčijo, cvrčijo muhe, vse, kar le grlo ima, poje, žvižga, ščebeta, brenči in tako razodeva svojo srečo, veselje...

Edino kaplan Holoubek resno in zamišljeno koraka po tem pojočem svetu. Čez roko mu visi preganjeni talar, na ramah pa mu sedi in ga teži drugo breme, težka skrb duši v njem vsako veselje, tako da zavida celo vrabca, ki se na cesti pred njim koplje v prahu in čvrlika. „Ti potepuk potepinski, tebi je vsekakor dobro. Ko bi pa moral leteti kakor jaz, usesti se namesto na zeleno vejo k zelemi mizi in po tri dni delati župnijsko skušnjo, tedaj bi, dragec, prenehal čiričkati," mu govori gospod Jožko in spe proti postaji. Premišljuje. Danes stopa k zadnji skušnji. Poslednjič se bo usedel kot dijaček na klop, spraševali ga bodo in on bo odgovarjal. V glavi ima zopet vse lepo urejeno kakor v predalčkih nabodene hrošče. Sam gospod župnik ga je pohvalil: „Jožko, pripravili ste se vestno. Prerokujem, da dobite same ‚cum applausu'."

Toda gospod župnik lahko doživi kruto razočaranje. Holoubek se pozna. V glavi se mu nenadoma zatemni in nesreča bo tu. Kakor pri maturi.

In tako zgubljajo čarobne pomladne mikavnosti zanj vso privlačnost, polašča se ga žalost, z njim gre po poti in ga verno spremlja tudi v vlaku.

V škofijskem mestu mu niti ni bilo treba vprašati po domu katoliških pomočnikov, kjer bo ves čas svojih skušenj stanoval pri čuku Součku. Spomnil se je, kako mu je tedaj gospod spiritual pisal, da je dom pomočnikov začasno nastanjen v zapuščeni palači kneza Vajsperga; gospod knez da jo je brezplačno ponudil gospodu škofu za dobo, dokler si pomočniki ne postavijo primernega lastnega doma. „Toda boljše drži ga, kot lovi ga," si misli Holoubek in, ko se v teh mislih ozira po poti od postaje, kje bi opazil stražnika ali poštarja, vidi proti sebi korakati elegantnega gospoda z prožnim, lahkim korakom: „To je gizdelin!" se zadovoljno zagleda Holoubek vanj. Cilinder se je od daleč bleščal z njegove kodraste glave, roke v tesnih rokavicah so se igrale s črno ebenovinasto palico s srebrnim ročajem, na nogah so se mu ob vsakem koraku zasvetlili lakasti čevlji.

„Pa to je duhovnik," se je začudil gospod Jožko, ko se mu je približal in opazil pod vratom zapeto in kakor na telo ulito duhovsko suknjo, nad njo pa trdo zlikani, snežnobeli ovratnik, visok, da mu je skoraj brado dvigal.

Nekaj iz našega pevskega življenja

OBIRSKO

Ni še minilo leto dni, odkar so prihitela naša dekleta iz cerkve v malo sobico pri Kovaču, kjer stanuje naš gospod učitelj, pri nas doma mu pravimo kar Foltej, da ga naprosijo za pomoč ob ustanovitvi dekliškega zbora.

Vsak začetek je težak, tako je šlo tudi Folteju in dečlam prvič bolj slabo. Troglasno dekleta niso hotela peti, saj pojejo tako naši šolarčki. Mi smo začeli na 4 „štime". Ko se je Frida vživela v svoj bas, smo mogli opazovati res viden napredek od vaje do vaje.

Lahke in poskočne pesmi dekletom niso ugajale, otožne so „gurš", so dejale. Da bi pa vsem željam ugodil, je naš pevovodja kar sam zložil pesmi in jih uglasbil. Pri tej priliki smo zvedele tudi, da jih je tekom leta že skoraj 25 spravil v note.

Ko so pela lani naša dekleta na celovškem radiu, so zapela tudi pet pesmi našega Folteja: Ljub domači kraj, To je luštno zdaj, Hopsala, Holadijedijam in Majhna si cvetlica.

Tako lahko nastane zbor, če je pevovodja sam pesnik in skladatelj, kakor naš Foltej.

V nedeljo 20. maja bodo naša dekleta zopet pela na celovškem radiu. Zopet bo par pesmi od našega Folteja: Kam, Zvoni zvon domači, Vigredni čas in Se že mrači.

Pripomniti hočemo še, da to ni nikaka baharija, da tako podrobno poročamo o našem petju. Povedati pa smo hoteli svetu, kaj in kak je naš učitelj. Seveda je še mlad in tako imamo upanje in tudi resne izglede, da bo pri nas na Obirskem še marsikatera pesem nastala.

Omeniti pa moramo še družino, ki je vir in središče našega domačega petja, to je Varhova družina. V družini sam Naci ne poje, ker ga je sram, zato pa deseletna Gretica s tem večjo vnemo sodeluje. Marica je minila komaj štirinajst let, pa je pela že štirikrat na radiu. Glava vsemu petju pri Varhu in tudi na Obirskem pa je Varhov Folte.. Skoraj se čudimo, da oba Folteja do sedaj še moškega zbora nista mogla prav k življenju spraviti. Mi dekleta pa smo prepričana da se bo njima tudi to posrečilo. Maja bomo zapele še me, za jesen pa že lahko tudi pričakujemo moški zbor pred mikrofonom.

Obirske pevke

Pevovodja svojim pevkam

Dolgo naj bi vam, navdušene pevke, in tudi meni bilo naklonjeno, da bi bili tako srečno v petju združeni in tako spoznavali vzvišene vrednosti lepega petja. Naj nas naslednja pesem, ki je posvečena vam, obirska dekleta, še tesneje združi, da bo naša sreča v petju in veselje v življenju trajno.

Pevki

Čeprav da ti molčiš,
nadzemeljski sijaj
v očeh se lesketa!
Tako sladko zbudiš
na licu ti smehljaj,
o deva, miljena!

In ko pa pesmi zvok
iz ust se ti razlije,
veselje vzbuja in bridkost...
Zveličujoči jok
srce ihteče mi umije,
o rajska je sladkost!

Kako blešči se ti oko!
V svetle, večne ti višine
prosečo dušo duh želi —
podari tvoje mi nebo!
Po njem iz zemeljske globine
srce mi vedno hrepeni!...

Valentin Polanschegg

REVIJA „STVARNOST"

V Trstu je izšel drugi in tretji zvezek neodvisne slovenske revije „Stvarnost". Ta zvezek prinaša sledeče članke:

Trst in njegovo zaledje. Pregled povojnega slovenskega slovstva. Ljubljanski jezuitski kolegij je imel značaj univerze. Popolno nasilje ali relativna svoboda. Roman „Smrt v pomladi". Slovenska lirska pesem. Slovenska Benečija. Romar s kitaro. — Z vsebino tega zvezka se bomo podrobneje še bavili.

V spomin OBIRSKEMU OTROŠKEMU ZBORČKU

Vi, otroci obirški, ljubljeni,
ki v šoli ste marljivi vsi,
naj vas vsakdor tu pozna,
kdor veselje s petjem tako ima,
kakor vi!...
Koder hodite,
prepevljate!
Učitelj to najboljše ve,
kako to lepo je za vse!

Dnevu v pozdrav

Veselo jutro se že nam smehlja,
svetlobo vživa še speča zemlja...
Oko radostno se odpira,
na blago sonce se ozira,
ker novi dan
je svetu dan!

O čujte, ptičice, kako pojo!
Boga slavi zdaj vse navdušeno!
In hvalo Njemu vse skazuje,
v zlati zarji vse praznuje,
ker novi dan
je svetu dan!

Ob zadnjem jutru bo življenje vse
v neskončno zbudilo veselje se! —
In angeli bodo tam peli,
nebeški zbori zadoneli:
Zdaj večni dan
je dušam dan!...

Vigredna

Vigredni čas
je tu pri nas!
Kako srečno srce je!
Ta svet je zdaj
ljubezni raj,
vse angelsko mišljenje!
In sreča tega sveta
Z nebes je vzeta!...

Cvetlice vse
smehljajo se,
gozdovi polni petja! —
Kmet malo spi,
ker se mudi,
pri delu ni počitka...
Otožno drozg prepeva
slovo od dneva...

Preljuba si,
pomlad nam ti,
spomin naše mladosti!
In njej srce
nam se odpre
v majniški sladkosti!...
Ves svet se zdaj raduje
in vse praznuje!...

Valentin Polanschegg

Jezik našega srca

Materinski jezik imenujejo „jezik našega srca". Materinski jezik ni samo občevalno sredstvo, marveč je zvezan z našim srcem, zvezan je z vsakim dihljajem našim, z najlepšimi spomini našega življenja.

Kako neprekosljivo lepo govori o materinskem jeziku škof Slomšek.

Jezik je najvidnejši znak narodnosti. Vsaj, kar zadeva naš narod, velja: kdor izgubi jezik ali govorico slovensko, izgubi slovensko narodnost.

In kakor smo dolžni ohraniti zvestobo narodu svojemu, tako smo dolžni ohraniti zvestobo svoji materinski govorici, ki je najočitnejši znak narodnosti.

Ljubiti svoj narod je nravstvena dolžnost. In ravnotako je etična ali nravstvena dolžnost ohraniti zvestobo svojemu jeziku. Ljubiti smo dolžni svoj narod in govorico svojega naroda.

Kako nezaslišana je bila hitlerjanska zahteva: „Kärntner, sprich deutsch!" Ta zahteva je bila nekaj nemoralnega, ker je zahtevala nekaj nemoralnega, namreč da naj Slovenec na Koroškem zataji svoj jezik, se izneveri svoji materinski govorici.

Ob Hitlerjevem času so tudi zahtevali: Sprich deutsch mit deinen Kindern (govori s svojimi otroci nemško)! Tudi to je bilo nekaj nemoralnega Kakor smo dolžni ohraniti zvestobo svojemu jeziku in svojemu narodu tako so starši tudi dolžni, da zapustijo svojim otrokom govorico svojih prednikov. Hitlerjanski strup se še vedno širi po deželi, čeprav je Hitlerjevo kraljestvo že davno propadlo. Starši, mnogi slovenski starši, še vedno mislijo, da morajo nemško govoriti s svojimi otroci. To je zmota.

„Deine Muttersprache, Deutscher, halt' in Ehren" (svojo materinsko govorico, Nemec, imej v časti)! se glasi nemški imperativ. A to velja za vse narode. Vsak narod in vsak človek je dolžan ohraniti zvestobo svoji materinski govorici. To je etična ali nravstvena dolžnost.

Ohranimo zvestobo jeziku našega srca — naši slovenski govorici!

MAL POLOŽI DAR MOHORJEVI TISKARNI NA OLTAR!

„Tega povprašam," se je opogumil, se spoštljivo odkril in dejal: „Oprostite, prosim, kje pa je tu dom katoliških pomočnikov?"

„Dom katoliških pomočnikov" — je počasi ponovil mladi duhovnik, se ostro zazrl v Holoubka in zdajci namesto odgovora sam vprašal: „Če se ne motim, gospod Holoubek iz Markovega?"

„Od kod neki me pozna?" se na tihem čudi markovski kaplan in glasno odgovori: „Da, prosim, to sem jaz," in se nehote tudi prikloni, trudeč se biti vljuden.

Neznani, polikani gospod še za hipec preleti z očmi Holoubka od glave do peta, v očeh, okrog ust, po vsem obrazu mu zaigra smeh, zdajci mu poda roko v beli zapestnici z zlatim gumbom in reče s tihim glasom, dušeč v sebi naval vesele razburjenosti: „Tudi ti duša židovska, milijonska! Žid! Kaj me ne poznaš?"

„Hencajte — čuk moj — ti si to?" se je odkritosrčno čudil Holoubek.

„Saj ti grem vendar naproti — oprosti, da nisem prišel s kočijo. Ko bom škof, bom to popravil. Malo, pa se še spoznala ne bi. Kako je to mogoče," se je hehetal Souček. Prijel je Holoubka pod pazduho in ga naglo zasukal proti mestu. „Kaj pa imaš v tej culi?" in že je namignil nosačem, ki jih je tod nekaj zijala prodajalo.

„Prinašam ti ‚ožemke', jako dragocena pomoč so mi bili, — o hvala, hvala," se je Holoubek branil sluge, ki mu je že vlekel z roke talar in culico, „saj menda ne želite tega nesti? Niti ne čutim, da kaj nesem."

„Le daj mu, rad zasluži kakšen krajcar," se je naglo vmešal v spor Souček.

„Naj bo po tvojem," se je vdal markovski kaplan in obotavljaje predal culico in znova pripomnil: „V njej so ‚ožemki', dragocena reč, velika škoda bi bila, če bi se zgubili. Ali si ti že napravil župnijsko skušnjo?"

„Župnijsko skušnjo? Župnijski konkurz misliš. Hm! Jaz imam že dva rigoroza, tretjega končujem in najkasneje do konca leta te pozovem na promocijo," je brezbrižno odgovoril Souček. „Debelo gledaš, kaj? In glej, Pepe, za to se moram zopet tebi zahvaliti, da si mi to mesto preskrbel in opozoril name gospoda spirituala. Če tega ne bi bilo, bi bil še zdaj gnil v kakem Markovu in ril v Gospodovem vinogradu najprej kot kaplan na levi, pozneje kot župnik na desni strani. Nikoli se ne bi povzpel na višje mesto, od koder je mogoče nadzorovati delavce, razvrščati in deliti jim delo, jih spodbujati k večji gorečnosti in po potrebi nagraditi ali kaznovati. Doktorat, dečko, to so vrata k višjim in najvišjim dostojanstvom in odprl si mi jih prav za prav ti."

„Ali mu teče jezik," se je čudil Holoubek, pretehtljiv, resen in premišljiv kakor vsak deželan. Vendar pa je molčal in samo poslušal.

„Tak, smo že doma, le udobno si odpočij! In če boš želel, te popeljem po hiši, pokažem ti gledališčno dvorano, obednico, čitalnico in knjižnico, spalnico in kuhinjo. Večer ti naš krožek zapoje in zaigra — med pomočniki imamo izborne pevce in godbenike, eden njih je rojen igralec, burkež, da mu ni para," je razkladal gostitelj in vedel gosta v njegovo sobo. Soba je bila prerazkošno opremljena. S svojim visokim štukaturnim stropom, s parketom, s prekrasnimi okroglimi pečmi se je na prvi pogled ločila od skromne markovske kaplanije z dvema majhnima oknoma, z izdrgnjenim podom in s stropom, ki ga je Holoubek lahko dosegel, če je malo poskočil.

„To je bil knežji budoir," je pojasnjeval domačin, „ko bi mogle te stene govoriti," se je zasmejal in pomežiknil.

Holoubek, ki ga je to razkošje skoraj dušilo, je šele sedaj zapazil, da stene pravo v pravem niso poslikane, marveč prevlečene z voljnimi svilenimi preprogami, okrog mize da so blazine, stoli pa so nagačeni, oblečeni v rožnato svilo.

„Moja soba je takoj nasproti, na drugi strani hodnika. Ko svoje reči odložiš in se odpočiješ, pridi k meni. Če hočeš, lahko grem s tabo na sprehod, ali obiščeva morda koga od komisije za skušnjo, morda celo predsednika, ki bo gospod generalni vikar."

„Dragi čuk, prosim te, kaj pa vendar pletenčiš: ko odložiš, ko se odpočiješ... Kaj pa naj odložim? Od česa naj se odpočijem? Čepel sem ves dopoldan v vlaku, talar in ožemke mi je nesel sluga, palico in klobuk sem odložil že zunaj — torej bi si rad umil samo roke in obraz, ker čutim na njih saje iz lokomotive — pa bom nared."

Soušek je skočil, zavrtel rumenega petelina in že je pršela in šumela voda v velik porcelanast umivalnik. „Izvoli torej, tovariš — ali se spominjaš, kako je bilo v semenišču? Kako redko sem si tam privoščil ves ‚lavabo';[1] običajno sem se zadovoljil s samim ‚asperges me'[2], večkrat bi mogel o sebi reči, le ‚vidi aquam',[3] ko sem tekel skozi umivalnico in je že zvonilo k jutranjim molitvam."

Tako sta se prijatelja predala spominom.

Holoubka je srbel jezik, rad, jako rad bi prijatelja nekaj vprašal, pa je bil v zadregi. Šele poslednji večer, ko je skušnje že dovršil, ko je mislil že na vrnitev in je sedel v prijateljevi delavnici pri vrčku piva in s čedro v ustih poslušal njegovo veselo pripovedovanje, smele načrte, opazoval njegovo lično opremljeno stanovanje, preproge po tleh, krasno pisalno mizo, knjižnico, se je zamislil, se zresnil, v glavi pa mu je uporno kljuvalo vsiljivo vprašanje: jih ima ali jih nima?

„Na kaj misliš, Jožko?" ga je zdajci zmotil Souček.

Holoubka je zalila rdečica, kakor bi ga ujeli pri tatvini, pa ni odgovoril. Bistri Souček pa se je nasmehnil in dejal: „Gledaš to razkošje, to parado in si misliš: ‚Ali pač čuk ima še tiste raztrgane hlače z luknjami.' Kaj? Sem uganil?"

„Da. Uganil!" Je priznal gost.

„O, jaz berem misli!" se je smejal gostitelj, vzel iz žepa šop ključev, odprl enega številnih predalov pisalne mize, vzel iz njega nekaj v svilen papir zavitega, povezanega s svileno vrvico in pobožno položil na mizo.

„Glej, prijatelj, vsaka stvar ima dve strani, sončno in senčno. Ti in mnogi vidijo in mi zavidajo samo sončno stran mojega položaja.

[1] Umil se bom. [2] Pokropi me.

[3] Videl sem vodo. (Besede so povzete iz cerkvenih molitev.)

(Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

Obiščite slikarsko razstavo g. Avg. Čebula v Mohorjevi hiši!

CELOVEC

Nedeljska služba božja je vsako nedeljo in praznik ob ½9. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. — Popoldne ob štirih je blagoslov.

V nedeljo, dne 20. maja v slovenski cerkvi v Celovcu ob pol devetih NI sv. maše.

Pač pa je ob osmih v celovški stolnici sv. maša s slov. pridigo in slov. petjem ob priliki dneva katoliške mladine.

GRADEC

Vse, ki imajo svojce in znance v Gradcu, naprošamo, da jih opozorijo na slovensko službo božjo, ki je vsako nedeljo in praznik ob 9. uri v cerkvi sv. Antona v Paulustorgasse. — Slovenski dušni pastir je č. g. Janez Hafner, ki stanuje v Carnerigasse 34.

VOVBRE

Dolgo časa se že nismo oglasili s kako novico ali kakim poročilom, nekako leni so postali naši dopisniki.

Zdaj pa moramo poročati žalostno novico, da smo izgubili mi zvesto in izvrstno pevko-organistkinjo, cerkev neumorno olepševalko, „Naš tednik" pa zvesto naročnico.

Pokojna Cila Prilasnig je bila rojena leta 1891 v šentpeterski fari. Že v mladih letih je imela veliko veselje s petjem, posebno s cerkvenim petjem in se je naučila tudi orglanja. S svojim petjem in z lepimi nabožnimi pesmimi je vnemala vernike k pobožnosti. — Nekaj časa je prepevala in orglala tudi na Rudi. Pred 22 leti pa je prišla k nam v Vobre in je opravljala organistovsko službo v obeh župnijah (Vobre in Sv. Štefan), ki jih upravljajo naš gospod dekan.

Novost!
„SPEZI-COLA" osvežilna pijača tovarne
Amlacher
Celovec-Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 16

Pokojna je bila zavedna krščanska žena, ki se ni nikdar sramovala in bala to pokazati tudi na zunaj. Ob vsaki priliki je pridobivala naročnike za verske liste, ki jih je tudi sama raznašala. Listi „Nedelja", „Kirchenblatt", „Vera in dom" so izgubili z njo požrtvovalnega zastopnika.

Od preteklega božiča naprej je pokojna vidno hirala in želodčni rak je končno povzročil smrt. En mesec je rajna iskala zdravja v bolnici pri elizabetinkah v Celovcu ter nato v Volšperku, kjer je bila operirana. Upala je, da bo vsaj toliko ozdravela, da bo mogla še orglati v naši cerkvi, če že ne prepevati. Pri operaciji je bila potrebna transfuzija krvi, naš g. nadučitelj ji je v veliki požrtvovalnosti dal potrebno kri, toda njena narava je bila že preslabotna.

Na Križevo sredo zjutraj je prišlo poročilo, da ne bo bolnica več dočakala večera. Z rešilnim avtom so zato bolnico pripeljali domov, kjer pa je kmalu izdihnila. Izpolnila se je njena velika želja, da bi truplo počivalo na domačem pokopališču.

Njen pogreb na Florijanovo je bil veličasten. Pevci iz Vober in Št. Štefana, ki jih je sama še vadila v lepem petju, so ji zapeli v slovo pred hišo žalosti in ob grobu. Pogrebne obrede so ob asistenci sosednjega gospoda župnika Turnerja iz Kloštra opravili domači preč. g. dekan Zebedin, ki so tudi v cerkvi med pogrebno sv. mašo v globokem govoru orisali zasluge rajne organistinje za našo faro in za cerkev. Rekli so, da bomo pokojno zelo težko pogrešali. Naj sedaj njeno truplo počiva mirno pri naši Marijini cerkvi, katero je znala tako lepo okinčati, in med grobovi, za katere je vedno skrbela. Njeni duši pa se je gotovo izpolnila prošnja, ki jo je mnogokrat tako zaupno prepevala:

O Jezusa Srce, usmili se me,
še predno da pridem na sodbo pred Te.

DOBRLA VAS

Ste nas pa v zadnji številki „Našega tednika" le opozorili, da se premalo oglašamo iz našega kraja. Kaj pa naj tudi pišemo, ko nič novega ni, saj kar staro popravljamo.

Moramo pa se le spet oglasiti in povedati, da pri nas ne spimo, kakor si nekateri menda mislijo. Saj smo pri farni cerkvi in pri Devici Mariji na Gori orgle popolnoma prenovili, da pojejo sedaj kot slavčki v spomladi.

Dela je bilo dovolj, saj pa brez truda tudi ni uspeha! Predvsem se moramo zahvaliti č. g. kaplanu Šturmu, ki je izredno veliko pomagal pri organiziranju zbiranja prispevkov. Naj mu Bog poplača!

Vse farane pa prosimo, naj bi pomagali tudi pri popravilu in olepšanju naših Marijinih cerkev v Dobrli vasi in na Gori. Vsak naj bi po možnosti žrtvoval in prispeval, saj je naša dolžnost, da skrbimo za božjo slavo in si pripravljamo obenem srečno bodočnost po smrti.

Še to moramo sporočiti, da so pri nas umrli Zepova mati, nadalje Anton Kumer in pa zdravnik v Dobrli vasi dr. Viktor Grasl.

Pokojni zdravnik je bil pošten in na vse strani pravičen človek, res zdravnik za vse. Bil je častni občan dobrolske občine. Vsi Podjunčani so ga poznali in so mu hvaležni za njegov trud in njegovo delo. Za vse je bil enak, vsakemu je po možnosti pomagal in z vsakim je tudi rad po slovensko govoril, ako ni znal nemško. Iskreno sožalje izražamo sinu Valterju in hčerki Heri.

ČERGOVIČE

Pri nas je več žalostnih novic kot veselih. Pri Ferdiču je poklical Vsemogočni malega Franceta k sebi, ker ga je neskončno ljubil. Prihraniti mu je hotel križe in težave tega življenja ter ga je presadil kot majhno cvetko v vedno cvetoči nebeški raj med svoje izvoljence. Ferdičeva družina pa tem bolj žaluje, ker je že v drugič Bog poklical sina edinorojenca k sebi. Ferdičevi družini naše sožalje. Sedaj je velika žalost, ker je bil mali Francek že 11 mesecev star in je bil ljubljenec vseh Ferdičevih.

Za PRVO SV. OBHAJILO bogato okrašene sveče že po S 5.90 pri
Winding
Beljak-Villach, Weißbriachgasse 3
in Kloster St. Nikolai

STRPNA VAS

Smrt letos obilo žanje v naši fari, trinajst pogrebov je že bilo. Mislim, da g. župnik še niso zapisali 13 krstov letos. Sicer pobira smrt bolj zrelo klasje, vsi so bili črez 70 let stari, razen preč. g. kaplana Oražma, ki je bil star 44 let, Mačkov Miha pa 60 let in Ferdičev Francej 11 mesecev. Najstarejši je bil dosedaj Huberjev oče, ki je dosegel 85 let.

Najstarejša žena je bila Helena Andrej, katero smo 26. aprila v velikem številu spremljali k zadnjemu počitku. Dosegla je visoko starost, prestopila je že 81. leto. Rajna mati je veliko trpela v svojem življenju. Bila je, če smemo tako reči, ena sama velika žrtev kmečke trme. S kmečkim sinom je dobila otroka za otrokom in starši niso pustili, da bi se poročila ž njim, tako je trpela leta in leta. Zapustil jo je samo na svetu z otroci. A ves ta križ je nosila vdano v voljo božjo in delala veliko pokoro za grehe svoje nepremišljene mladosti. Vsa ta preizkušnja in vsi ti križi ji vero v Boga niso vzeli, ampak se je s tem večjim zaupanjem obračala k Bogu, da bi ji bil mil sodnik. Več mesecev je bila priklenjena na bolniško postelju, se združila večkrat s svojim Bogom in tako udano čakala odrešenja. Pevci so zapeli v slovo: „Mati se poslavlja" in „Nad zvezdami". Naj počiva v miru! Otrokom pa naše sožalje!

Kakor druga leta obhajamo tudi letos prav slovesno šmarnice in smo kar veseli, da so dobili g. župnik pomočnika. Tako smemo upati, da bomo imeli zopet večkrat duhovnika v naši sredi. V čast si štejemo, da so g. kaplan Jančar našo vas najprej obiskali in imeli pri nas šmarnice na praznik Kristusovega vnebohoda.

V ponedeljek, 7. majnika, se je poročila v naši farni cerkvi Marija Podev, p. d. Podevova iz Strpne vasi z ženinom Janezom Lamprehtom, p. d. Kordeževim iz Breške vasi. Janez je doslej gospodaril v Šmarjeti na posestvu svojih nečakov, ki so še mladoletni. Naša dobra Micka pa je videla, kako dobro gospodari in napreduje dobri Špura pri Zdovcu, kamor se je priženil. Vsega bo pa tudi Špura kriv, zakaj pa naprosi take botre skupaj, da pride potem tako daleč, ko se spoznajo, da pride do poroke.

Naša nevesta je bila zelo pridna družbenica naše Marijine dekliške družbe in je bila vsa leta vzor vsem. Lani je bila tudi botra mladinskemu zvonu, ki nosi napis: „Sv. Jožef, varuh devic, varuj našo farno mladino." Smemo reči, varoval jo je in pripeljal pred poročni oltar z lepim vencem. Poročne obrede so vodili domači g. župnik in imeli tudi poročno mašo s poročnim blagoslovom. Prosili so Boga, da bi novoporočence Bog blagoslovil in jim pustil videti otroke otrok v tretji in četrti člen in doseči visoko starost, nato pa večno življenje. Cerkveni pevski zbor je prepeval med mašo mašne in Marijine pesmi.

Veselo ojset pa smo imeli pri Likebu, ker je bila pri Šercerju velika žalost radi smrti gospodarja Marka Plesivčnika. Kako priljubljena je Podevova hiša, se je pokazalo že na ojseti. Podevov očka so s ponosom rekli: „Vsi so prišli, niti enega lažnika ni." Ja, še več jih je prišlo kot je bilo povabljenih in napovedanih. Tako je morala pokazati ga. Loser vso svojo spretnost v kuhinji, da je bilo vedno dosti na mizi. Če jih pride kar 14 več, to je veliko. Zvečer pa je bilo ogromno ljudi. Oknarjev tudi ni manjkalo. Tokrat so bili pa vsi pošteni in pridni, da niso kradli, kakor se je že zgodilo, torte itd.

Po pevski vaji je prišel še cerkveni zbor, ki je zapel novemu paru ter prepeval dolgo v veselje vsem, ki ljubijo našo lepo pesem. Res lepo je bilo: „Je ojset vesieva, grieha kna dieva, Buh sam je vesiev, kje na ojseti biev."

BIRMANSKA DARILA v največji izbiri po vseh cenah pri
Winding
Beljak-Villach, Weißbriachgasse 3
in Kloster St. Nikolai

Mlademu paru obilo sreče in blagoslova! Na mnoga, mnoga leta na Podevini do zlate poroke in še do železne! Oba jo lahko dočakata, saj sta še mlada.

ŠMIHEL PRI PLIBERKU

V četrtek, 10. majnika t. l. se je zbrala v Šmihelu velika množica ljudi. Od blizu in daleč so prihiteli znanci, prijatelji in sorodniki Marka Plesivčnik-a, p. d. Šercerja, da bi ga spremljali k zadnjemu počitku. Veliko faranov in cerkveni pevski zbor so se zbrali pred Šercerjevo hišo, da vzamejo slovo od rajnega Marka Plesivčnika.

Dolga leta je rajni Markej bolehal na neozdravljivi bolezni; iskal je pomoči v bolnici, bil operiran in v oskrbi zdravnikov. Bolezen pa je vedno bolj napredovala in ni bilo več pomoči. Na Kristusov vnebohod je dobil zjutraj prvi napad onemoglosti, opoldne se je napad ponovil. Domači dušni pastir so pripravili Marka za pot v večnost in mu podelili sv. zakramente za umirajoče.

Poklicani zdravnik je bil mnenja, da je prevoz v bolnico neobhodno potreben, nakar so peljali g. Šercerja z rešilnim avtom v Celovec v bolnico v soboto zvečer. V ponedeljek se je napad ponovil v bolnici, kateremu je bolnik tudi podlegel. Z Markom Plesivčnikom smo izgubili Šmihelčani markantno osebnost in smo položili z njim del Šmihela v grob.

Preč. g. župnik so opravili mrtvaško opravilo in črno peto sveto mašo za rajnega. Domači zbor pa je pri sveti maši pel latinski requiem, ob koncu maše pa so zapeli: „Jaz sem življenje in vstajenje", da je kar donelo po cerkvi. V grobu svojega očeta je našel blagopokojni svoj zadnji počitek, kot zadnji Plesivčnik v našem okolišu. Gospod župnik so v resni pa lepi besedi obrazložili cerkvene predpise glede cerkvenega pogreba v tem slučaju. Rajni Šercer je bil blaga, dobra duša, ki je vsakemu ustregel, če je le mogel. Leta je vodil posle občine, delal in opravljal posle za javnost. Bil je več let župan občine Bistrice. Bil je zaveden Slovenec, ljubil svojo grudo, svojo slovensko pesem in slovenske prireditve. Podpiral je katoliške prireditve, s tem da je dajal vedno rad dvorano na razpolago. Velik trpin je bil. Veliko je trpel duševno radi svojih družinskih razmer in še več je trpel zaradi svojega slabega zdravja.

Leta in leta je vodil, po smrti svojega očeta, tudi posle za mrtvaške brate. Spoštoval je duhovnike, se lepo zadržal napram Najsvetejšemu zakramentu. Tako je dosegel milost spreobrnjenja.

Tako je govoril v svojem lepem govoru ob grobu preč. g. župnik, cerkveni zbor pa je zapel zadnji dve žalostinki svojemu rojaku v slovo.

Šercerjevim in sestram rajnega Marka naše iskreno sožalje! Rajni naj počiva v miru.

ŽELEZNA KAPLA

Znana celovška tvrdka Radio Prinz je priredila dne 29. aprila v Železni Kapli in dne 3. maja letos v Pliberku zelo zanimivo razstavo radio- in elektroaparatov.

Imenovana tvrdka je s precejšnjimi stroški in trudom priredila ti razstavi, na katerih je razstavila približno 60 radijskih in elektro priprav najmodernejših izdelkov. Radiotehnik je na tej razstavi tudi v slovenščini vsem zanimancem brezplačno in neobvezno pojasnjeval vsa vprašanja v radijskih in raznih elektro zadevah. Na željo je vsak lahko tudi praktično preizkusil vse radijske aparate.

Nakup in prodaja harmonik in pihalnih glasbil (trobil) na obroke
Willi Gaggl
Beljak-Villach, Bahnhofstr. 7
WILLI GAGGL VILLACH

V nasprotju z običajnimi takimi prireditvima so bili obiskovalci ugodno presenečeni, ko so mogli zvedeti takoj tudi za ceno vsakega predmeta. Vsi razstavljeni predmeti so bili namreč označeni s ceno. Iz primerjave cen smo mogli razvideti, da ima tvrdka za staro zalogo tudi še stare cene, četudi smo mogli v nekaterih trgovinah za iste predmete opaziti že zvišane cene.

Ker so prebivalci Železne Kaple in okolice izrazili željo, da bi bila razstava v Žel. Kapli ponovljena, namerava tvrdka prirediti v kratkem v tem kraju novo razstavo, kjer bodo razstavljeni tudi vsi najnovejši aparati. Natančen dan razstave bomo pravočasno sporočili v našem listu.

ŠKOCIJAN

Naporno delo nas ovira, da se le redko oglašamo v listu Sicer pa moramo povedat, da tudi na kulturnem polju ne spimo. Dve igri in sicer „Krivoprisežnik" ter „Stari in mladi" smo v zadnjem času postavili na oder. Na binkoštno nedeljo pa smo gledali „Triglavsko rožo".

Za kvatrno nedeljo, na praznik sv. Trojice pa pričakujemo mnogo obiska iz vse soseščine, saj pridejo procesije iz Kamena, Žitarevasi, Šent Vida, Doberlevasi in Šmarkeža. Vabimo vso okolico v Škocijan.

Dne 15. aprila smo spremili k večnemu počitku mater Heleno Taurer iz spodnjega Podgrada. Na domu in ob grobu so se od rajne poslovili domači pevci.

Komarjevi Naniji, ki se je smrtno ponesrečila, pa je zapel naš mešani zbor na domu „Z Bogom, t[illegible] ob grobu „Vse pod soncem hitro mine".

Rajnim želimo večni mir in pokoj, zaostalim naše prisrčno sožalje.

(Nadaljevanje na 7. strani)

BEG V MESTO

Pomanjkanje delavcev na deželi, v kmetijstvu, postane vsako leto pereče, ko se narava prebudi k novemu življenju, ko začnejo njive roditi, ko je nato treba spravljati pridelke.

To pomanjkanje kmečkih delavcev nam daje vedno znova tudi povod za razmišljanje, zakaj včasih ni primanjkovalo delavcev v kmetijstvu, danes pa — ko nam stroji opravijo mnogo dela — jih primanjkuje.

V prejšnjih starih časih je bilo gospodarstvo na naših kmetijah urejeno tako, da je družina pridelala in izdelala doma skoraj vse ono, kar je potrebovala. Splošni razvoj gospodarstva pa je prinesel s seboj vedno večjo specializacijo človeškega dela in udejstvovanja. Mnogo onih poslov, ki so jih preje opravile v svojem krogu kmečke družine, so prevzeli najraznovrstnejši obrtniki in kmetu je preostalo samo še obdelovanje zemlje in oskrbovanje živine. Tak razvoj pa je moral nujno vplivati tudi na to, da je bilo vedno manjše število zaposlenih na kmetiji. Prvi prehod delavcev s kmetije v razne obrti je nastal torej takrat, ko je kmet prepustil izdelovanje velikega dela svojih potrebščin raznim obrtnikom.

Zakaj v mesto?

Razen tega in takoj nato pa se je pojavilo še mnogo drugih razlogov, ki so povzročili „beg z dežele" in s tem zmanjšanje in pomanjkanje delavcev v kmetijstvu.

Zaradi vedno manjše donosnosti, ali kakor pravimo, zaradi vedno manjše rentabilnosti, kmet ni mogel plačevati delavcem one plače, kakor jo je dobil delavec v obrti in industriji. To je prvi in glavni vzrok, da otroci kmečkih družin zapuščajo dom in poklic svojih očetov ter gredo v mesto. Danes odhaja v mesto, v nekmečke poklice, 60—75% otrok kmečkih kočarjev.

Pred drugo svetovno vojno so deloma tudi v naše kraje prišli delavci v kmetijstvu in gozdarstvu iz sosednjih dežel, kjer je bila večja brezposelnost in zelo nizki zaslužki. Med svetovno vojno so pomagali v kmetijstvu vojni ujetniki, v prvih povojnih letih pa begunci najrazličnejših narodnosti. Toda ti časi so minuli in danes ni več ne vojnih ujetnikov ne beguncev, ki bi izpolnili vrzeli, katere so nastale po naših kmetijah, ko se sinovi niso več vrnili, ko so se vrnili kot invalidi, ali pa so takoj po vrnitvi odšli iskat boljšega zaslužka v trgovino, obrt in industrijo.

Posledica vsega tega je, da je v zadnjih desetih letih padlo število oseb, ki so zaposlene v kmetijstvu, za približno 6% in število kmečkih delavcev pa kar za približno 20%. Natančne številke pa nam bo dalo šele letošnje ljudsko štetje.

Zakaj odhajajo dekleta?

Ko opazujemo pojav bega z dežele v mesto, moremo ugotoviti, da je žena še mnogo manj odporna proti vabi mesta kakor pa moški. Želja po zabavi, vedno manjša družinska skupnost na deželi sta dva važna razloga. Še hujši pa je strah mladih kmečkih deklet pred usodo zapuščene, ostarele kmečke dekle. Danes mnogo razpravljajo in pišejo o vprašanju, kako zaposliti na kmetiji kmečke sinove, premalo pa premišljujemo o pravilni zaposlitvi kmečkih deklet, ki živijo danes brez upanja na možnost ustanoviti si lastno družino in v strahu pred usodo stare nadležne tete, o kateri večkrat komaj čakajo, da umrje.

Danes izginjajo še zadnji ostanki domače noše, domačih navad in običajev ter skupnosti kmečkega domačega življenja. In ravno od tam, kjer so te stare navade družinske skupnosti v kmečki hiši ostale ohranjene, je beg z dežele še najmanjši. Kjer pa so vse te vezi družinske skupnosti pretrgane, tam je tudi pretrgana zadnja vez, ki še veže kmečke sinove in hčere na domači dom in domačo grudo. Seveda to ni edini razlog bega z dežele, saj večkrat zapustijo dekleta domačo hišo že samo zato, ker jim vsakodnevna molža in delo v hlevu ne pusti niti enega prostega dneva.

Proti begu: na Danskem...

Kakor so razlogi za beg z dežele različni, tako morajo biti tudi načini za preprečenje tega bega različni. Tako so n. pr. na Danskem že pred 150 leti končali z zložbo (komasacijo) kmečkih zemljišč in vsako leto slavijo Danci ta veliki dogodek kot poseben praznik. S tem so namreč odstranili v kmetijstvu mnogo nepotrebnega, zamudnega in utrujajočega dela. Pri nas pa so kmečka posestva še vedno razkosana in raztrgana, kakor so pač nastala in nastajala tekom stoletij. Saj imajo kmečka posestva pri nas večkrat na desetine in desetine malih parcel, katerih obdelovanje je mučno in zamudno.

...na Bavarskem...

Na Bavarskem so ne samo uvideli veliko važnost zložbe zemljišč, ampak to tudi pospešeno izvajajo, da bi tako ustvarili zdravo podlago svojim kmetijam. S tem upajo doseči ne samo 25%-no zvišanje pridelkov in znatno zmanjšanje napornega dela. Te zložbe bodo tudi odstranile večne spore med sosedi zaradi mej, služnosti (servitut) itd., kar bo vse ustvarilo mirnejše in bolj prijateljske odnose med kmečkim prebivalstvom.

...na Švedskem...

Na Švedskem hočejo pomagati kmetijstvu s čim hitrejšo tehnizacijo kmetijstva, vodilno vlogo pri tem pa imajo zadruge. Na Švedskem ima danes že 50% kmetij električne stroje za molžo, za obdelovanje njiv pa imajo stroje, ki jih more brez težave voditi in upravljati en sam delavec; to vse zelo znižuje stroške proizvodnje. Zadruge skrbijo na Švedskem za cenen nakup strojev, za pravilno oskrbovanje in ravnanje s stroji ter končno za potrebno popravilo strojev. Zadruge preskrbujejo kmete z vsemi potrebščinami, zadruge pa skrbijo tudi za čim boljšo prodajo kmetijskih pridelkov.

Tako so bili na Švedskem ustvarjeni vsi predpogoji, da je tamkajšnje kmetijstvo trdno in zavarovano pred raznimi krizami v gospodarstvu. Zato pa je tudi življenje na švedskih kmetijah vzorno urejeno, kmečki delavec pa je tam popolnoma izenačen z industrijskim delavcem. Danes je na Švedskem samo po sebi razumljivo, da mora imeti domača družina in vsak delavec na kmetiji čim bolj snažno in prijetno stanovanje. Razumljivo pa je nadalje tudi, da tam tudi kmečki delavec povprečno dela samo osem ur na dan. In vendar so na Švedskem pridelki na enem hektarju znatno višji kakor pri nas in pridelovalni stroški so znatno manjši kakor pa pri nas. Nikdo pa na Švedskem niti ne pomisli, da bi dvomil o tem, da so na deželi kino, stroj za pranje ali pa v stanovanju stranišče z izplakovanjem ravno tako potrebne ureditve kakor v mestu.

S tem pa so na Švedskem in na Danskem dosegli, da so zajezili beg z dežele. Tam je čisto razumljivo, če gredo danes delavci z mesta na deželo in tam delajo z enakim uspehom kakor delavci, ki so rojeni na deželi.

In na Angleškem...

Na Angleškem država pospešuje izboljšanje zemljišč, skrbi za izboljšanje semena, za izboljšanje pasem domače živine, za zatiranje škodljivcev in raznih bolezni, za osuševanje zemljišč, za gradnjo potov, za elektrifikacijo in za motorizacijo angleškega kmetijstva.

Z vsemi temi ukrepi so na Angleškem znatno povečali kmetijsko proizvodnjo, povečali so pa tudi rentabilnost te proizvodnje. S tem pa so ustvarili možnost, da je v prejemkih angleški kmetijski delavec izenačen z industrijskim delavcem. — V desetih letih se je povečalo število traktorjev v angleškem kmetijstvu od 9.000 na 250.000. Ta ogromna številka nam tudi jasno kaže, kako je angleško kmetijstvo v zadnjih letih napredovalo.

...ter pri nas?

Beg z dežele v mesto predstavlja za naše kmetijstvo veliko nevarnost. Saj pomanjkanje kmetijskih delavcev znižuje našo domačo proizvodnjo. To nevarnost je mogoče odstraniti le z izboljšanjem položaja kmečkih delavcev. Tega pa ne morejo doseči posamezni kmetovalci, tu morata pomagati država, dežela, občina in zadruge. Saj bi bilo treba celotno naše kmetovanje preusmeriti in postaviti na nove temelje. Izenačiti je treba deželo z mestom, to je prvi predpogoj, da preneha beg z dežele. Ustvariti je treba boljše življenjske razmere na podeželju, odstraniti je treba socialna in gospodarska nasprotja, pa bodo odstranjeni tudi predpogoji in vzroki bega z dežele v mesto.

GOSPODARSKE VESTI

JETIKA PRI GOVEJI ŽIVINI

Pod skupnim okriljem Svetovne zdravstvene organizacije in Prehranbene in poljedelske organizacije Združenih narodov se je vršil v Ženevi sestanek skupine strokovnjakov za javno zdravstvo in živinozdravništvo. Razpravljali so o sredstvih za pobijanje bolezni pri živini, ki lahko preidejo na ljudi. Skupini je predsedoval Anglež Sir Daniel Cabot. Bile so zastopane poleg Velike Britanije še naslednje države: Argentina, Brazilija, Danska, Francija, Indonezija, Izrael, Italija, Združene države in Švedska.

Posebno so razpravljali o jetiki pri goveji živini, ki sedaj povzroča veliko škodo narodnemu gospodarstvu nekaterih dežel in predstavlja veliko nevarnost tudi za javno zdravstvo. Skupina strokovnjakov je priporočila, naj se začne svetovna borba proti tej bolezni in sploh proti boleznim pri živini, ki lahko preidejo na ljudi. Strokovnjaki so poudarili, da se je jetika pri goveji živini posebno razširila v centralni in južni Evropi.

Strokovnjaki priporočajo, naj bi pri pobijanju jetike pri goveji živini uporabljali metode, ki jih že uporabljajo v Združenih državah in v skandinavskih deželah, kjer je ta bolezen skoraj izginila, kar je treba pripisati pregledom s tuberkulinom in odstranitvi bolne živine s kmetij.

ODŠKODNINA ZA SVINJE

Deželna vlada je na novo določila odškodninske postavke za svinje, ki so zaklane po uradni odredbi v smislu določil o zatiranju živalskih kužnih bolezni (za 1 kg žive teže):

Klavne svinje vseh vrst (april 1951) šil. 11.—.

Za 2. četrtletje 1951:

Prasci do 8 tednov — šil. 11.—.

Prasci preko 8 tednov (do 50 kg) š. 10.

Svinje preko 50 kg — šil 9.—.

ŽIVINSKI POTNI LIST

Deželna vlada je na novo določila postavke pri izdaji živinskih potnih listov.

Skupna postavka je (za vsak potni list):

a) za velike živali — šil 6.—.

b) za teleta, ovce, koze in svinje šil. 3.

c) za jagnjeta, kozliče in pujske š. 1.50.

Te postavke se znižajo na polovico, ako se ženejo (oz. peljejo) živali na sejem.

Ako se ženejo živali na planino, na drugo posestvo ali k živinorejskim prireditvam, veljajo gornje postavke na enem živinskem potnem listu do 10 živali, drugače do treh živali.

Iz gornjih postavk se krijejo stroški za živinskega oglednika in za izstavo živinooglednega lista (za velike živali 4 šil., za male živali po 2.50 šil. in za jagnjeta, kozliče in pujske po 1 šil.), ostanek dobi občina.

PRVE ČEŠNJE

Na Goriškem so začeli začetkom maja z obiranjem zgodnjih češenj. Prve češnje so bile pri kmetu po 80 dinarjev za kilogram.

Na splošno računajo na Goriškem letos z dobro letino češenj, tudi ostalo koščičasto in pečkasto sadje kaže dobro.

Prvovrstne češnje nameravajo izvažati v Nemčijo, Avstrijo, Švico, London in Stockholm.

NEVŠEČNOSTI „STILBESTROLA"

Kot znano se je v zadnjem času razširila med rejci perutnine navada, da dajejo perutnini „stilbestrol", ki osuši obnavljalne organe, zaradi česar se energije, ki jih sicer porabijo ti organi, spremenijo v mast — kot je to zlasti znano za kopune. Ker pa „dajejo" preparat na ta način, da ga vbrizgajo živali pod kožo vrata, perutninarji odrežejo živali vrat, predno jo pošljejo na trg, da se s tem prepreči, da pridejo na mizo ostanki hormonske injekcije. Odrezani deli perutnine (vratovi in glave) so pa neuporabljivi, nekateri rejci perutnine so pa sklenili pogodbe z nekaterimi rejci dragocenih kožuharjev, po katerih so odstopili te ostanke, na katere so navedene živali naravnost požrešne. In tako se je dogodilo, da je rejec vizonov v Illinoisu zahteval in tudi dobil nad 55.000 dolarjev odškodnine za škodo, ki jo je utrpel zaradi tega, ker so samice, ki jih je hranil z odrezanimi vratovi in glavami, postale neplodne in so jih morali prezgodaj usmrtiti.

KOLUMBIJ V ŽELEZARSKI INDUSTRIJI

Ena od najdragocenejših snovi pri izdelovanju vrste jekla, ki ne rjavi in ki je odporno proti temperaturam, ki so potrebne za izdelovanje letal na reakcijski pogon, je zdaj kolumbij, ki ga pridobivajo iz kolumbita, rude, ki jo je dobiti v naravi v zvezi z drugimi kovinami, predvsem s kositrom. Okoli 99% kolumbita, kar ga pridelajo na svetu, prihaja iz Nigerije kot stranski proizvod kositrne rude.

Kolumbij, ki ga je odkril leta 1650 John Wintrop, ustanovitelj prve ameriške livarne, je prišel na trg kot zlitina šele v desetletju 1930—1940, v letalski industriji so ga pa začeli uporabljati v najnovejšem času. Kot že rečeno, je glavna prednost kolumbija v tem, da napravlja jeklo odporno proti najvišjim temperaturam, ne da bi se jeklo zaradi granularnega razjedanja oslabilo. Z ozirom na strateško važnost kolumbijevega jekla je vlada Združenih držav odredila, da se sme kolumbijevo železo, zlitina, ki jo najbolj rabijo v letalski proizvodnji, uporabljati samo v namene narodne obrambe.

DELCI ATOMA

Fiziki manchesterske univerze, ki vršijo zimske poskuse v centralnih Pirenejih, so odkrili znake obstoja delcev, ki ne odgovarjajo prej sprejetemu vzorcu atomske strukture. Dokler ne bodo vedeli o tem novem odkritem delcu kaj več — delec vsebuje različna osnovna telesa, ki sestavljajo atom — ga bodo označili samo kot „drugi del".

Odkritje novega delca, ki se zdi, da tehta več kot nevtron ali proton, je dovedlo raziskovalno skupino do zaključka, da je sestava atoma zdaleka bolj zamotana, kot pa so poprej mislili in je zato predmet stalnih poskusov.

AMERIKA V ŠTEVILKAH

Ameriška geografska družba je dognala, da je angleščina eden izmed najbolj razširjenih jezikov sveta. Tega govori okoli 260,000.000 ljudi, medtem ko uporablja le 160,000.000 indijski, 145,000.000 ruski in 115,000.000 španski jezik.

ADOLF CAMPIDELL
SLIKAR - ZLATAR - KIPAR
Prevzemam VSA POPRAVILA CERKVA
in vzidavo OKLOPNIH TABERNAKLJEV
FEISTRITZ AN DER DRAU, KÄRNTEN

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 5. strani.)

DJEKŠE

„Bog, Francija, Margareta", to je bilo geslo francoskega kralja sv. Ludovika. Te besede tudi lahko uporabimo kot življenjsko vsebino rajnega Lesjakovega očeta. Tako nekako je govoril gospod prošt Benetek ob grobu rajnega Lesjakovega očeta Štefana Kitz v nedeljo 29. aprila t. l. Gosp. prošt je razvijal tele zanimive misli: „Bog." Rajni Lesjakov oče je bil veren, pobožen človek. Zdaj, ko ni mogel več delati — dopolnil je 84 let — je zmolil vsak dan po tri rožne vence.

„Francija." Francoski kralj je ljubil svoje kraljestvo. Saj je bila to njegova dolžnost. Tudi kmet je nekak kralj na svoji zemlji. In rajni Lesjakov oče je ljubil svojo zemljo, ljubil je vsako ped te

Otroške srajce in perilo!
Obleke in blagovi za birmo!
LUDWIG MAURER
Celovec—Klagenfurt,
Alter Platz 35

svoje zemlje. Skrbno jo je obdeloval in negoval; skrbel je, kje bi se dalo kaj izboljšati. Ohranil je svojo zemljo in jo potem skrbno obdelano in negovano prepustil svojemu nasledniku, svojemu sinu Floreju. Dà, bil je kmet z dušo in telesom. In na tem mestu bi lahko pripomnili: Dà, bil je kmet, rajni Lesjakov oče, in čast mu, da je tako ljubil svojo kmetijo, svojo zemljo in skrbel za njo! Kako žalostno je, če kje kak kmet nima skrbi za svojo kmetijo, če jo zanemarja, če jo slabo obdeluje, če zapravlja in dela dolgove, če iz nemarnosti in zapravljivosti celo proda dragoceno dediščino svojih prednikov! Sramota takemu zanikrnemu kmetu !A čast kmetu, kakršen je bil rajni Lesjakov oče, ki je ljubil svojo zemljo in jo neokrnjeno izročil svojemu nasledniku!

„Margareta." To je bila žena Ludvikova. Tudi rajni Lesjakov oče je ljubil svojo ženo in svojo družino. Njegova žena je bila Antonija. Pred njim je šla v večnost, a čudno, ravno na njen god, 29. aprila, smo polagali tudi njega v grob, v isti grob, v katerega so položili pred skoro 17 leti njegovo ženo. Kakor bi ga bila poklicala za svoj god. Rajni Lesjakov oče pa ni ljubil samo svoje družine, svoje žene in svojih otrok, marveč svojega bližnjega sploh. Pri rajnemu očetu si dobil dober nasvet in dejansko pomoč. Gospod prošt je pripovedoval ganljiv zgled ljubezni do bližnjega iz življenja pokojnega Lesjakovega očeta. Ko je bil gospod prošt na Žihpoljah, ga je obiskal pokojni Lesjakov oče. Gosp. prošt ga je spremljal na kolodvor v Celovcu. Bila sta že pozna in mudilo se je že. Bila sta že blizu kolodvora. Tedaj pa ju ustavi revna ženska in očeta prosi za miloščino. Oče se ustavi in začne odpirati kovček. Gosp. prošt mu prigovarja, naj hiti, da ne zamudi vlaka. A pokojni oče pravi: „Boljše je zamuditi vlak kakor pa lačnemu človeku ne dati jesti!" Dal je ženi kruha in mesa. In je res zamudil vlak. Moral je v Celovcu prenočiti in se je šele drugi dan odpeljal domov.

Bil je res zlata duša! Počivaj v miru! Pogreba se je udeležil tudi gospod prošt Trabesinger. In številna množica ljudstva od blizu in daleč.

ŠTEBEN V PODJUNI

V soboto, dne 5. maja se je zgodila pri nas velika nesreča, ki je povzročila g. Valentinu Erženu, posestniku velikega avtomobila iz Štebna, veliko škodo.

Imel je šoferja, ki je vozil les (plohe) iz Dobrove oziroma čez „Krenc" na žago k Reiterju v Gonovece. „Krenc" je približno 20 m visok hrib, ki je oddaljen 1 km od Štebna in se razprostira iz Dobrove proti naši cesti, ki pelje skozi vas.

Pot po hribu je zelo ozka in slaba, zlasti ko je še prej malo deževalo, tako da je obstojala za vožnjo še večja nevarnost. Šofer je po hribu navzdol verjetno nevarnost prezrl. Ko je avto zgubil ravnotežje, ga je porinilo na stran in se je zvrnil nabasan po hribu, tako da se je zavrtel dvakrat okrog, predno je obstal spodaj na ravnem polju. Ker osebe (tri) niso imele več časa poskakati ven, jih je vrtelo zraven, katerim se pa do malih udarcev ni nič hudega zgodilo, tako da je bila res sreča v nesreči. Razen motorja (90 PS) je bilo večinoma vse poškodovano in razbito. Škodo cenijo okrog 15.000 šilingov.

GALICIJA

Dne 9. t. m. zjutraj so našli za Hrustovim hlevom v Robažah mrtvega Hacarjevega Blaženja. Imel je prerezano grlo. Kot vse okolnosti kažejo, je napravil samomor, ker je nekaj časa prej govoril nekam čudno, da so vsi čutili, da z Blažejem nekaj ni v redu. Zato je verjetno, da je napravil konec svojemu življenju v duševni zmedenosti. Vsa občina ga je dobro poznala svojčas kot žagarja na Hacarjevi žagi in predvsem kot izbornega čebelarja, ki je rad revnim dal strd tudi bolj poceni.

LOČILO

Skoro 14 dni smo stražili Bistrico, da nam ne bi ušla čez bregove in tako prizadejala škodo naši majhni vasi. Na vso srečo je ponehalo deževje, Bistrica je nekoliko padla in že so bili s stroji na delu, ki so metali prinešeno kamenje iz Bistrice. Seveda smo morali tudi mi žrtvovati par dreves, brez katerih žal ni šlo. Mislimo pa, da bo sedaj nevarnost Bistrice opozorila ponovno železniško in cestno upravo, da nam bosta tudi ti dve pomagali pri dokončni ureditvi tega vprašanja.

Pretekli teden je kruta smrt iztrgala iz naše srede pridnega in delavnega Menteja Franca, p. d. Kašnerja. Po kratki bolezni se je moral podati v bolnišnico, kjer mu pa niso mogli več pomagati. Bil je sicer operiran na želodcu, toda bilo je že prepozno. Za nekaj ur so ga še pripeljali domov in z besedami: „Sedaj bo pa boljše", se je poslovil od tega sveta. Vse svoje življenje je skrbel za svojo obilno družino, imel je namreč devet otrok, dva sta pa že prej umrla. Sedaj je šel za njima, da na onem svetu prosi Boga za svoje otroke na tem svetu. Bil je tudi dolgoleten član požarne brambe, zato ga je pri njegovi zadnji poti tudi ta spremljala. Njegovi ženi ter preostalim naše iskreno sožalje.

Toda tudi vesele novice imamo z naše vasi. Poročila se je Madričeva Leni, po svojega moža pa je šla na Ziljico. Mlademu paru želimo obilo sreče na novi življenjski poti ter kup otrok.

KORPIČE

Zadnjič smo pisali o našem hudourniku, kako je divjal nekaj dni. Seveda je povzročil mnogo skrbi, toda te bodo, kakor sedaj izgleda, odstranjene. Slišali smo, da je bilo dovoljeno 900.000 šilingov za prvo silo. Videli smo tudi, kako so z avtom, na katerem je bilo napisano „Wildbachverbauung", vozili ogromno število slamnjač, na katerih naj bi spali delavci. Baje jih pride 60 in bodo takoj začeli z delom, ko bo Bistrica nekoliko bolj padla. Veseli smo tega dejstva, upamo pa, da ne bo treba našim posestnikom preveč prispevati, saj bi sami bili potrebni podpore, ne pa, da bi sami podporo dajali.

Jud Filip, oče več otrok, leži v Beljaku v bolnišnici, ker ima nalomljena štiri rebra. Kakor smo zvedeli, je Sereinig Franc, doma nekje iz Rožne doline, baje iz ljubosumnosti, Juda tako natepel, da so sedaj take posledice. Tako vidimo, kam pripelje sovraštvo na svetu. Še v isti vasi se ljudje ne zastopijo, kako šele more priti do edinosti med narodi.

V naši vasi se pa zadnje čase precej „motorizira". Vsak drugi si je skoro kupil novo kolo. Nekateri se sicer vozijo z njimi k delu, drugi se pa boje zanje in jih imajo kar doma v sobi, da jih ogledujejo. Sicer jih pa kar zastopimo, hoteli so dobro „naložiti" denar in so si pač kupili kolo, da ga gledajo. To so srečni še na svetu, da si lahko kaj takega privoščijo. Seveda drugi so bolj praktični, kupijo rajši „folksvogn", ker vedo, da bo bodoča vojska rabila vojake.

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Saj še pisati ne utegnemo, ko pa imamo toliko dela s temi presnetimi hrošči, ki jih je letos toliko. Po večerih kar brenči po drevesih in je drevo podobno čebelnjaku, kjer so se čebele razjezile. Seveda jih ne bi lovili, ko bi vedeli, da pridejo tudi k nam z letali, da jih uničijo. Za našo faro bi bila to senzacija. Mogoče pa le pridejo, potrpimo še malo, bomo videli.

Na polju pa je vse živo, vse dela in hiti, da se tako pridobi na času. Pri Andrlnovih je gospodinja pri oranju zadobila k sreči samo majhno rano pod ključnico. Vol se je namreč splašil in z rogom dregnil gospodinjo pod ključnico in ji tako zadal rano. Zdravnik iz Peč je z zaponko rano nekoliko zmanjšal in danes je že mnogo bolje, tako da ji je sedaj odstranil tudi zaponko in je rana že delno zaceljena.

Pri Krempu je poginila kobila, komaj štiri leta stara. Najbrž je pri storjenju zadobila rano, ki ni mogla več zaceliti. Žrebetu so morali odrezati glavo in noge, da so ga spravili na prosto. Škoda je kar precejšnja in jo cenijo na devet tisoč šilingov. Kobila še k nesreči ni bila zavarovana. Odpeljal jo je konjederec in zastopiti ne moremo, da Kremp ni dobil niti groša za to.

Dne 3. maja smo bili v Zmotičah, kjer smo si ogledali igro „Zlatarjevo zlato", ki jo je priredilo tamkajšnje prosvetno društvo „Dobrač". Igra je bila kar dobro podana, ker so igralci dali vanjo vse, kar so mogli. Škoda je samo, da že prej kaj takega nismo vprizorili, ko so bili zimski večeri tako dolgi. Seveda bi bila boljša kaka igra sovenskega pisatelja, toda tudi s hrvaško literaturo je povezana naša zgodovina. Prosili bi pa tamošnje vodstvo, da drugič še tiste nedostatke, ki so bili, odstrani. Tako je n. pr. med igralci in sedeži bil kup otrok, ki so igro zelo motili. Stojišča so po navadi zadaj ali pa na strani, ne pa spredaj. Dober bi bil reditelj, ki bi to stvar drugič uredil. Nadalje bi bilo dobro, da bi se vsaka igra začela točno, ne pa kasneje, ker zelo slabo vpliva na gledalce, ki morajo tako dolgo čakati. Nadalje bi svetovali, da povabijo na igro tudi z vabilom v „Našem tedniku" ne pa samo v „Slov. vestniku", ki ga ima v naši fari samo par ljudi. Upamo, da bo vodstvo te nedostatke drugič upoštevalo. Igralcem pa čestitamo in jim kličemo: „Kar tako naprej!"

Schleppe pivo - tekoče hranivo!

Ni bilo vojské, ni bilo kugé, ljudje božji, kam ste šli?

L. P.

(5. nadaljevanje)

Hčere so se spravile v svojo izbo spat, enako so šli sinovi k počitku. Ferdej pa se je odpravil z nekam čudnimi vtisi po ozki stezi domov. Vse se mu je zdelo drugače kakor navadno.

Andrej se je vlegel za peč, ker je bil že zgodaj zjutraj namenjen z drvmi v Celovec. Oče Pec je legel v posteljo, ki je stala v sobi. Na drugo klop ob peči je legel zotlar. Kmalu so vsi utihnili in zaspali. Zotlarju je bila glava težka, ker je bila soba polna dima od tobaka in tresek, in ni mogel najti spanja. Velika stenska ura je pričela biti na močno donečo struno polnoč. Dvanajstemu udarcu je sledila pesem

Po tej ozki stezici
po tej mrzli vodici
sta gnala ta dva
lumpa kozlici...

To pa je zadelo bdečega zotlarja, kakor bi strela udarila. Trenutno ni vedel, ali naj skoči pokonci ali naj se skrije pod odejo, ker se mu je vse to zdelo hudo zagonetno. Bil je prepričan, da ima zlodej svoje prste vmes. Vendar se je odločil, da vtakne glavo pod odejo in čaka ranega jutra, to tem bolj, ker je dobro slišal, kako oče in Andrej smrčita v globokem spanju. Vsekako ga je skrbelo, kaj bi rekli vsi drugi, če bi se on kot preizkušen vojak ustrašil, ko je vendar videl toliko sveta in doživel takih stvari kakor nihče drugi. Saj so ga še pred eno uro vsi občudovali. Zdaj pa naj bi budil iz strahu, to pa bi bila res prava reč. Vsi bi se mu bili posmehovali. Naj bo že karkoli, za njegov strah naj nihče drugi ne ve. Da je polnočna ura zlodejeva, o tem je bil uverjen, a kaj, če bi bili tudi ti ljudje tu zlodejevi, si je mislil.

„Stara" je vendar cel dohtar — odkod ima to? Sam Bog ve! Ali ni mar stari kupil eno posestvo za drugim — s čim vendar? Ko vendar drugi niso mogli obstati, čeprav so pridno delali. Odkod je jemal denar? In otroci? Tri brhke hčere, prave krasotice. Vse gleda za njimi in menda tudi ne bodo prazne. In sinovi? Vse se jih boji, čeprav niso izredne postave, imajo zagonetne moči. Poleg tega poln hlev rejene živine. Drugim pogine zdaj ena, zdaj druga krava, drugim pobije toča, tem nikdar. Vse to ni prava reč! Tam spodaj je stala Epijeva kajža. Lepo mirno sta živela v njej stari mož in žena brez otrok. Nekoč sta se sprla in žena je tako nesrečno udarila moža s korpom po glavi, da se je mrtev zgrudil.

Da bi odvrnila od sebe sum umora, je pustila mrtvega moža in letela v Podkrnos po tobak zanj. Bog ve, če pri vsem niso imeli ti čarovniki svoje prste vmes. Samo, da so dobili kajžo v svoje roke. In leseni križ pod hišo ob poti? Nimajo li tudi drugi čarovniki pri svojih hišah križe, da imajo tam zarotenega zlodeja, ki jih more spremljati le do tja in niti korak dalje. Tako je premišljeval vso noč. Ure so bile dolge, kakor dnevi.

Zunaj je tulila zimska burja. V sobi pa sta hreščala v globokem spanju oče in Andrej. Sam pa je imel polno glavo čarovnikov in hudih duhov in zdelo se mu je, da se nahaja v peklu.

Ura je udarila petkrat na zvenečo struno; na klopi je se jel rušiti in premetavati Andrej. Kmalu se dvigne Andrej raz svoje ležišče in ukreše luč. Tudi zotlarju se je v tem trenutku zasvitalo, da je rešen pekla in njegovih duhov. Vrgel je odejo raz glavo in pričel premišljevati, kako bi najhitreje izginil iz te vragove hiše. Vsi načrti so bili jalovi in počakati je moral na zajtrk. Ves pobit in duševno zlomljen, strmeč pred se kot bi bil na smrt obsojen, je sedel na klopi ob peči. Zdelo se mu je, da hodijo domači sem in tja, da vidi in sliši duhove. Ko pa so se vsedli k mizi in ga je oče vprašal, kako je spal, se je tresel po vsem životu in dolgo ni mogel najti odgovora na vprašanje. Končno je le zinil nekaj in sam ni prav vedel, kaj in kako. „Ta vaša ura" in pri tem je vprašajoče pogledal po obrazih. Ti pa so se nekam očitajoče spogledali med sabo, ne da bi kdo zinil besedico. Ob tej sliki je zopet ves osupnil.

Čez nekoliko časa pa pripomni Andrej: „To noč sem imel vražje sanje; sanjalo se mi je, da sem se po celem bregu do križa z zlodijem tako tepel, da sem bil ves krvav in raztrgan. In čisto obupan pogledam tedaj na Križanega in vzdihnem k njemu. V tistem trenutku švigne iz našega leskovega grma pod njivo ob robu rdeč plamen in požre zlodeja. Jaz pa sem se stresel in zbudil ter hvalil Boga, da vse to ni resnično. V istem hipu je zopet bila ura. To je zlomilo zadnjo zotlarjevo odpornost, odložil je žlico, pobral šila in kopita in brez besede odšel. Ko je stopil iz hiše, je globoko zadihal in vzdihnil ob enem — sam Bog ti bodi zahvaljen, da sem srečno in živ prišel iz tega zlodijevega gnezda. In če bi živel še sto let, v to hišo nikdar več. Kaj takega še nikdar in nikjer nisem doživel. Le nisem imel ponoči prav, ko sem trdil, da ni le ura vragova, marveč tudi ljudje. Kako so se spogledali vsi, ko sem komaj zinil besedo „ura". Nihče ni prašal kaj, saj vsi dobro vedo. In križ ob poti, vsi čarovniki ga imajo. In kar je pripovedoval Andrej, ali ni to isto, kar sem mislil tudi jaz. In njih blagostanje — vse je prav tako, kakor sem mislil tudi jaz sam. Hlapci pekla so in nič drugega. Tako je, gredoč proti Podkrnosu, govoril sam s seboj. Ko je na poti ozrl pred sabo prepad, se mu je zdelo, da vse to ni skalovje, marveč ogromne roké, ki se stegujejo za njim in ga hočejo zgrabiti. Le en ali dva koraka stopiš napačno in ni te več. Taki rovi in prepadi so priljubljeni kraji raznih zlih duhov.

(Dalje prihodnjič.)

Nein, mit solchen Kuchenleichen wirst du niemals was erreichen!
Deshalb bitt' ich Dich zu hören Deiner Tante weise Lehren:
So wie hier wir ihn erblicken, muß er jedesmal Dir glücken!
Nie bleibt uns der Kuchen sitzen, wenn wir immer nur benützen:
König BACKPULVER

Slovenske oddaje v radiu

NEDELJA, 20. maja:
7.15—7.45 Pomlad v pesmi

PONEDELJEK, 21. maja:
14.30—15.00 Poročila — Iz svetovne literature

TOREK, 22. maja:
14.30—14.45 Poročila — Sodbna vprašanja
14.45—15.00 Iz znanih oper
18.30—18.45 Pouk slovenščine
18.45—18.55 10 minut s sekstetom „Veseli fantje"

SREDA, 23. maja:
14.30—15.00 Poročila — Za gospodinjo

ČETRTEK, 24. maja:
7.15—7.45 Orkester igra slov. pesmi

PETEK, 25. maja:
14.30—15.00 Poročila — Komentarji

SOBOTA, 26. maja:
9.00—9.20 Iz slov. literarne zakladnice
9.20—9.30 Za vsakega nekaj
18.30—18.55 Slike iz narave

NEDELJA, 27. maja:
7.15—7.45 Pester nedeljski spored

KINO

Celovec - Klagenfurt

STADTTHEATER
Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 18.—24. V. »Der Meisterdieb von Paris«

PRECHTL
Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Do 21. V. »Das Jahr des Herrn«
Od 22.—24. V. »La Paloma«

Beljak - Villach

BAHNHOFLICHTSPIELE
Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30, ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.
Od 18.—21. V. Der Bandit und die Königin
Od 22.—24. V. »Tokio Joe«

STADT-KINO
Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Od 18.—21. V. »Die Träume einer Frau«
Od 22.—24. V. »Paisa«

SANITETNA TRGOVINA
KARL FIAL
IZDELOVANJE BANDAŽ
IN ORTOPEDIČNIH PRIPOMOČKOV
SPECIALIST ZA ORTOPEDIČNE
VLOŽKE ZA NOGE
Celovec Klagenfurt, Alter Platz 30
USTANOVLJENO 1908 TELEFON 14-26

KRISCHKE & Co.
CELOVEC - KLAGENFURT
Neuer Platz 12 in 8.-Mai-Str. 3
Blago za obleke, perilo, pletenine, potrebščine za krojače in tapetnike

Kam gremo?
Na klobase in dobro vino v gostilno
SOCHER
(Anna in Christian Kornbrath)
Celovec-Klagenfurt, St.-Veiter Straße 14

Trgovina vseh električnih potrebščin
Kupujte pri domačem obrtniku
HANS KREUTZ
Celovec, Kramergasse 11 *Telefon 21-73*
RADIJSKI APARATI NA OBROKE

Najboljši **Sladoled**
pri
FRANZ RAMUSCH
Celovec-Klagenfurt Paradaisergasse 2
(v poslopju »Bezirkshauptmannschaft«)

ZAHVALA

Ne moremo se vsakemu posebej zahvaliti za dokaze srčnega sočustvovanja, ki smo ga bili deležni ob težki izgubi, ko nas je za vedno zapustil naš nepozabni soprog, brat in stric, gospod

Marko Plesivčnik pd. Šercer

POSESTNIK IN GOSTILNIČAR

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako velikem številu spremljali dragega rajnega na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo preč. g. župniku za tolažbo rajnemu v zadnjem času življenja in za iskrene tolažilne besede ob grobu. Zahvaljujemo se zdravnikom, ki so lajšali rajnemu posledice težke bolezni. Prav posebej se zahvaljujemo vsem šmihelskim pevcem, ki so se z lepimi žalostinkami poslovili od našega dragega pokojnika. Vsem omenjenim in vsem številnim darovalcem vencev in cvetja iskrena zahvala in naš prisrčni: Bog plačaj!

Šmihel nad Pliberkom, dne 14. maja 1951.

Avgusta Plesivčnik, soproga; **Ljudmila Mlinar**, sestra.

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 7. strani)

Bistrica na Zilji

Daleč naokrog znani posestnik Janez Millonig, stari Korenov oče v Zahomcu, dopolnijo sredi majnika svoje osemdeseto leto. Na binkoštno nedeljo so se zbrali vsi že živeči otroci in vnuki pri Miševcu na Bistrici, da v domačem krogu praznujejo ta redki jubilej. Veselje je bilo videti sivega pa še čvrstega starega očeta sredi živahnih malih in mladih gostov. Na tem praznovanju pa so manjkali vsi oni iz Korenove družine, ki so že šli pred nami v večnost. Korenova mati, prva žena starega Korena, so umrli že leta 1921. Od deseterih otrok živijo sedaj le še štirje. Vzorna hčerka Pavla, ki je po materini smrti prevzela skrb za gospodinjstvo in nedorasle otroke, je umrla leta 1935. Janez, mladi gospodar na velikem Korenovem posestvu, pa je umrl leta 1949, komaj 46 let star.

Korenov oče so bili kot gospodar, konjerejec in kupec ter lesni trgovec daleč okrog znani. Svoj materin jezik in svojo narodnost pa so vedno spoštovali in zagovarjali pravice Slovencev. Kljub temu in prav zaradi svoje odkritosti so uživali spoštovanje tudi pri vseh pravih Nemcih, s katerimi so imeli kot trgovec veliko opravkov. Očetu Korenu kličemo: Še na mnoga zdrava leta!

Na binkoštni ponedeljek obhaja Ziljska Bistrica svoj letni žegen. To je za vso vas veliko doživetje. Gospodinje pripravljajo jedila za goste, fantje in dekleta pa imajo skrbi in dela dovolj, da vse potrebno pripravijo za štehvanje in prvi raj pod lipo. Kakor vsako leto, tako so tudi letos prišli od vseh strani domačini in sorodniki na žegen, pa tudi veliko radovednih gledalcev od drugod se je nabralo, da vidijo stare domače ziljske šege. Celo iz daljnega Slovenjega Plajberka je prišla skupina šolarjev pod vodstvom svojih učiteljev, da si ogledajo lepoto naše dežele in vidijo na lastne oči življenje drugod.

Lep večer v Globasnici

V zadnji številki „Našega tednika" smo brali o velikem uspehu „Slavčka" v Štebnu. Ker iz Štebna v Globasnico ni daleč, smo pevce kvinteta povabili še k nam. Zvečer ob 8. uri so v čisto napolnjeni dvorani začeli s svojim programom. Preč. g. župnik Sekol so jih pozdravili.

HAAS & Co,
Celovec, Klagenfurt
Bahnhofstraße 3 — Tel. 22-41
trgovina električnih aparatov
radijskih aparatov
tehničnih novosti in inštalacij

ZA POMLAD
v največji izbiri in v najkvalitetnejših znamkah
NOGAVICE
POLO-SRAJCE
PERILO za dame, gospode in otroke
VEZENINE VSEH VRST
v strokovni trgovini
MAX POLLANZ
KLAGENFURT, Obstplatz 7

Bekr-ČEVLJI
BELJAK-VILLACH — WIDMANNGASSE 43
ITALIENER STRASSE 17
specialna izdelovalnica ortopedičnih, športnih in planinskih čevljev

Ia KOSE, SRPI, BRUSNI KAMNI
KLEPALNI STROJI,
vsi železninarski izdelki in vse potrebščine za gradnjo
pri
FRANZ NAPOTNIK
Celovec-Klagenfurt, Priesterhausg. 24, Tel. 34-47

Brisače za posodo š 4·90
poceni in dobro
V TRGOVSKI HIŠI
Hans Brunner
Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse

DOBRA IN OKUSNA OBLEKA
samo pri
Moden Sickl
CELOVEC - KLAGENFURT
PARADEISERGASSE 4

MALI OGLAS

Vdovec, star 57 let, želi spoznati žensko, ki bi bila zadovoljna z zidarjem — nepijancem. Naslov pri upravi našega lista.

Že nad 250 let kupujemo najboljše sladkorčke — bonbone — kolačke in sveče za praznike in vsako priliko pri **ZEHRER** Celovec-Klagenfurt, Alter Platz
Kupimo vsako količino čebelnega voska ali pa ga zamenjamo za najboljše pristne satnice.

Izpod zelene Pečnice

(Nadaljevanje s 3. strani)

vaše kure, da bodo prov vel'ko v cenco znasle.
Miš' pa podgan' naj pokrepajo
l'di naj ž'vó!
Pa dajte, kar je vaša volja!

Nato se odprejo hišna vrata, gospodar (ali gospodinja) stopi na prag, vpraša jih, kaj že imajo v cenci in jim izroči jajca in zasake. Ljudje, ki nimajo kur, se odkupijo z denarjem.

Fantovska skupina ima tudi pripravljen nagovor za skopuhe, tedaj brcne eden v duri in reče:
Miš' pa podgan' naj ž'vó,
l'di naj pokrépajo!

Vendar takih slučajev skoraj ni.

Trobentaje in žvenketaje se pomika gruča skozi vas. Pri zadnji hiši si razdelijo nabrane darove. Vsak veselo sprejme svoj delež: jajca, mast in denar. Trobentači (ali trobači), nosilec „cence" in „Šentjur" dobe vsak po eno jajce več. Zadovoljni se vrnejo domov, kjer jim bodo v naslednjih dneh matere cvrle cvrtje.

In tako fletno so nam predstavili Rož in rožanske pevce, da smo se morali vsi smejati. Dobre volje smo bili prav do konca. Saj nas je g. dr. Valentin Inzko znal tako izvrstno zabavati. Pesmi so nam pa tudi zelo ugajale. Ploskali smo s takim navdušenjem, da bi morali pevci skoro vsako pesem ponoviti. „Ti puebč ja kna lumpej" so morali trikrat zapeti. Prav zadovoljni smo bili ob tej uspeli prireditvi. Zato je naša želja, da bi šel „Slavček" v vsako vas, da bi povsod budil dobro voljo in smisel za lepo ubrano pesem.

Galicija

Kar pridno napredujemo pri nas. Četudi je zadnje čase zgledalo, da pri nas, kot pravijo — „mrjejo ljudje", vendar se življenje le čvrsto vzbuja. Ne le, da pravijo, da bo letos veliko krstov, tudi drugače si pridno urejujemo naše življenje, kot se danes reče, v „naprednem" smislu.

Tako so naši ugledni kmetje popravili svoje hleve in deloma pozidali nove. Rožar je postavil majhno grajščino: velik, modern hlev z obsežnim skednjem. Enako je to napravil Davh v Encelni vasi s Petrejevim hlevom. To ti je svetlo in snežno v hlevu, da bi kar ne verjel, da bo tam stanovala živina. Bo pač tudi veliko bolje uspevala kot v starem zatohlem hlevu, ki je bil poln vlage!

Delavci so si zgradili v Galiciji vrsto hišic, da vasi skoro ne spoznaš več. Vrhu tega pa je cerkev skoro docela nova in povečana, tako da bodo res še poznejši rodovi lahko govorili o pridnosti, ki je vse to zmogla.

Da pri vsem tem razveseljivem razvoju seveda tu pa tam tudi ne manjka nesreče, je žalostno dejstvo, ki se ga pač na svetu izogniti ne moremo. Ohromelost svinj se je pojavila tudi pri nas, čeravno smo do sedaj te kuge bili precej obvarovani. Pri Klančniku, Smrekarju in Kavlu v Encelni vasi so odpeljali vse svinje. Če bi že le enkrat uspelo — ko je svet tako „kunšten" — najti res učinkovito sredstvo proti tej bolezni! Sicer damo ja svinje itak cepiti, vendar to ni preveč zanesljivo sredstvo.

Zimska žita kažejo bolj slabo, vendar se znajo ob ugodnem vremenu še zboljšati. Krme za živino bo, kot zgleda, dovolj. Tudi sadje zna dobro obroditi, če ne bodo majniški hrošči, ki jih je presneto veliko letos, napravili preveč škode.

Ženski kašelj

Župnik: „Tone, kaj pa je tvoji ženi? Zadnjič jo je med pridigo napadel tak kašelj, da se kar ni mogla pomiriti."

Tone: „Nič hudega, gospod župnik. Novo obleko in novo ruto je prvikrat oblekla."

List izhaja vsako sredo. — Naroča se pod naslovom „Naš tednik", Celovec, Viktringerring 26. — Cena mesečno 2 šil. Lastnik in izdajatelj Narodni svet koroških Slovencev. Odgovorni urednik dipl. trg. Janko Urank, Celovec, Viktringer Ring 26. — Tisk: „Carinthia", Celovec, Völkermarkter Ring 25
Telefonska številka uredništva in uprave 43-58. — Poštni čekovni urad štev. 69.793.